

HILVERSUMSCHE GOLF CLUB 75 JAAR

DE VOORZITTERS

1910 - 1921

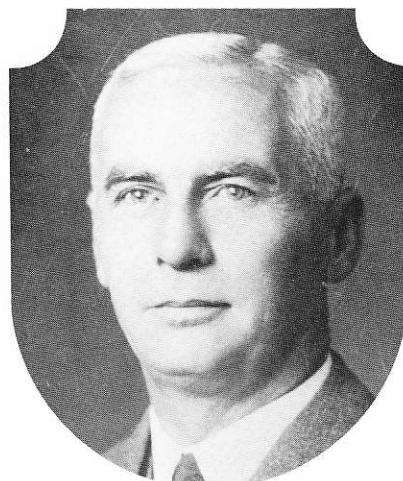
W. Boissevain

1921 - 1936

Ir. G.C. Van den Wall Bake

1936 - 1943

Ir. W. Meijer Timmerman Thijssen

1943 - 1963

L. Bijsterus Heemskerk

1963 - 1968

J.E.F.A. Alberdingk Thijm

1968 - 1974

H. Schrijver

1974 - 1975

Mr. J.C.S. Nijenbandring de Boer

1975 - 1983

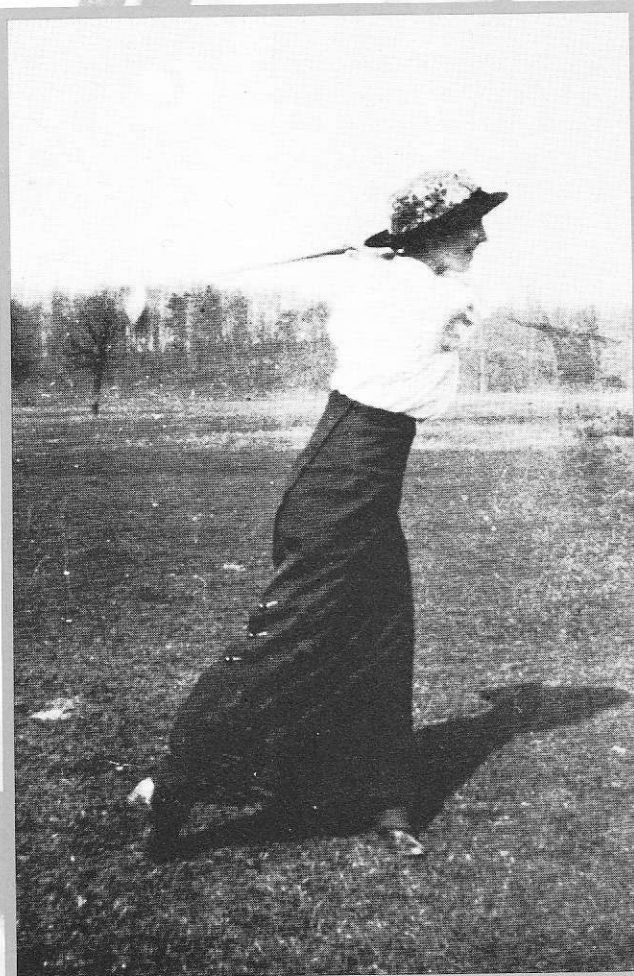

J.H. Wijsman

1983 -

L.D. de Bièvre

Zó werd destijds de golfsport bedreven.

Mathilde van Hemert, 1924.

Jan L. Dudok van Heel, 1924.

7 juni 1896: onze oudste archieffoto. Aan tafel, met stroohoed, Willem Boissevain, die in 1910 de eerste Voorzitter werd; zittend links, Walrave Boissevain, in 1896 de eerste kampioen van Nederland. Als prijs ontving hij een petroleumlamp.

GESCHIEDENIS

Samenvatting van de 'Korte Geschiedenis van de Hilversumsche Golf Club', geschreven door de legendarische Voorzitter L. Bijsterus Heemskerk, en op 1 augustus 1955 aan de leden toegezonden.

De oprichtingsdatum van de Hilversumsche Golf Club was 1 Januari 1910, ofschoon de koninklijke goedkeuring op de statuten dateert van 14 November van dat jaar.

De Club werd 'aangegaan' voor 29 jaar en 11 maanden; als voorzitter werd de heer Willem Boissevain gekozen, als secretaris mr. H.A. van den Wall Bake, die beiden hun functie hebben bekleed tot 2 Mei 1921.

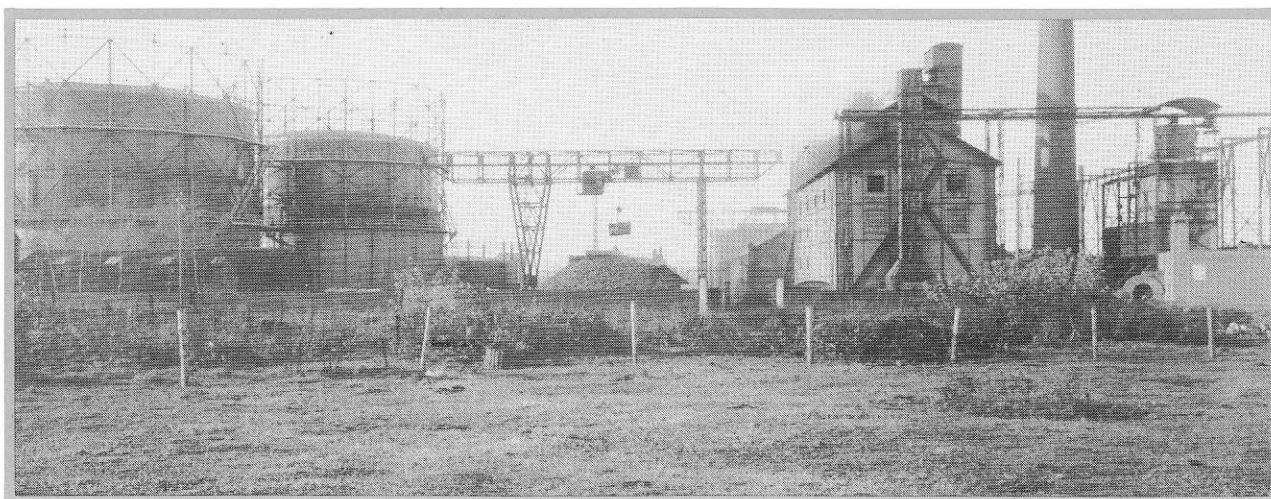
De wordingsgeschiedenis van een club vangt altijd aan met een spelletje-onder-elkaar. Op een stukje grond, waar tegen een bal wordt geschopt of

geslagen en waar de geestdrift het tekort aan accommodatie doet vergeten. Zo is het ook gegaan met de Hilversumsche Golf Club. Het nobele golfspel werd in Hilversum aanvankelijk en reeds vóór 1910 beoefend op een hoogst primitief terrein dichtbij de Hilversumse Gasfabriek en wie nu over de Jan v.d. Heydenstraat gaat, kan zich moeilijk voorstellen dat op diezelfde grond eens golfspelers hun clubs hanteerden.

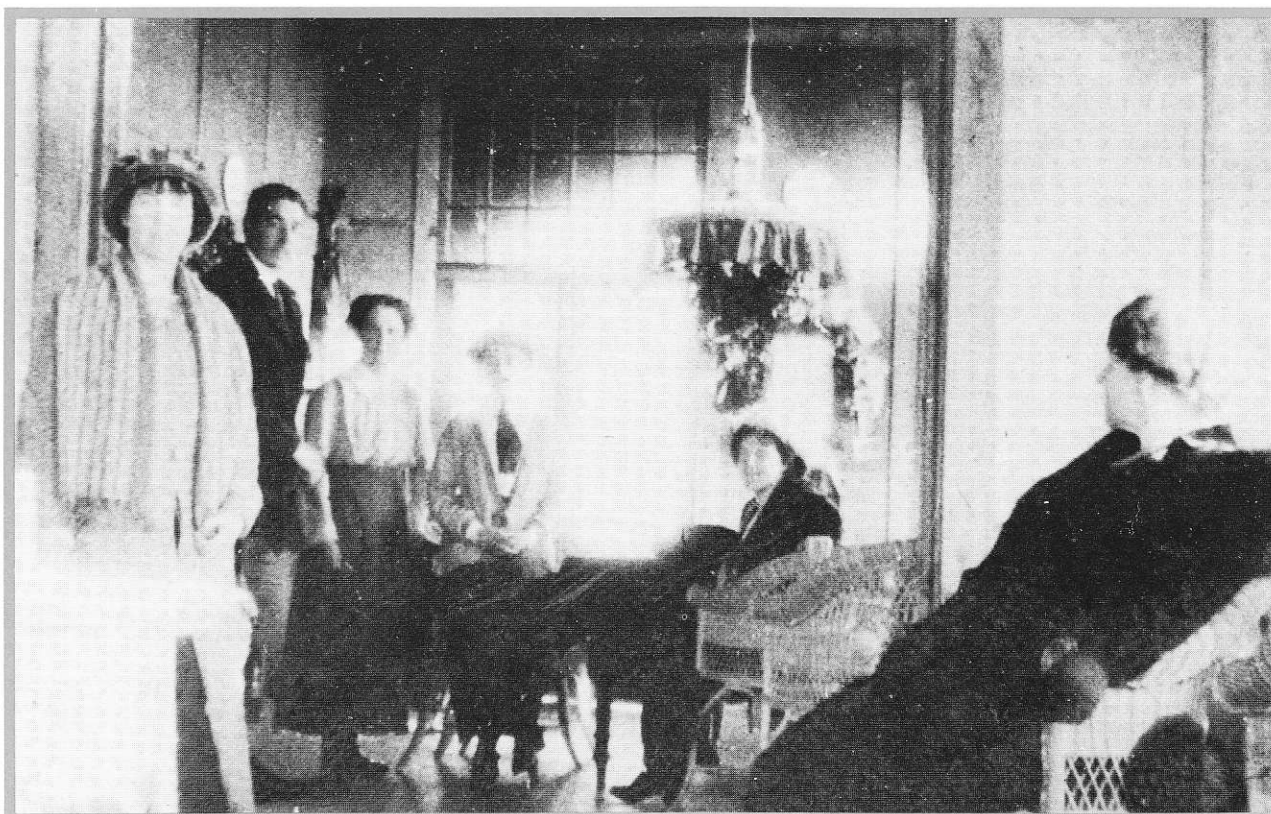
Zij moesten daar vandaan omdat de gemeente Hilversum ter plaatse een afvloeiingsterrein nodig had en zij bliezen de aftocht naar een terrein bij de Craailose brug. Er liep toen nog geen betonnen weg van Hilversum naar Bussum; de verbindingsweg tussen die twee gemeenten was de schaduwrijke Bussummergrindweg, nu nog slechts

weinig bereiden in vergelijking met de snelweg. Maar in 1910 had men nog wat minder haast en de gehele omgeving van de Craailose brug was eenzaam en landelijk, al puften er nu en dan locomotieven voorbij van de Hollandse Spoorwegmaatschappij, die wel zo goed was tegen een huurprijs van twintig gulden per jaar een stukje grond ter beschikking te stellen, waarop het

eerste goedkope en heel eenvoudige clubhuisje van de Hilversumsche Golf Club verrees. Voor de bouw van dat huisje en voor terreinaanleg werden de kosten geraamd op f 7.500.-, te dekken door een hypothecaire lening van f 8.000.-, in stukken van f 500, rentende 2,5%. Het nieuwe home, sweet home was na een jaar gereed; bij de aanleg van de 'links' gaf de

Het 'golfterrein' bij de Gasfabriek in Hilversum.

Interieur van het nieuwe clubhuis.

professional van de Clingendaa'sche Golfclub zijn adviezen, maar op de financiën moest het bestuur een wakend oog houden en toen één van de leden, van mening dat een clubhuis er is om erin te vertoeven wanneer dat zo uitkomt, het voorstel deed het clubhuis niet alleen op Zon- en feestdagen, maar ook op werkdagen open te stellen, kon daar niets van komen 'wegens de daaraan verbonden kosten'. Het bestuur deed ook de formele toezegging hóógst voorzichtig te zijn met uitgaven voor verbetering van het terrein en daar was wel reden voor, omdat de club slechts huurster, geen eigenares van het terrein was. Maar op den duur moest toch worden verbeterd en uitgebreid.

Op de algemene vergadering van 27 Maart 1913 deelde voorzitter Boissevain mede dat een proef zou worden genomen om de green van de laatste hole zowaar van gras te maken en als die proef goed uitviel, alle greens desgelijks onder handen te nemen. En de bogey van de negen holes werd toen door het bestuur vastgesteld op 40! Het ging crescendo. Het aantal leden was toegenomen tot 73, met 38 huisgenoten erbij en daarom werd overwogen aan de noordzijde van de Craailose weg nog 5 holes aan te leggen, om er eventueel later 9 van te maken. Ook werd de Engelsman Edward John Hill als professional geëngageerd. Voor een proeftijd van twee maanden - prolongatie afhankelijk van gebleken voldoende belangstelling. Tarief van een uur les: één gulden. Maar dat was in een tijd toen men met een gulden nog iets kon doen.

'Teveel herrie op Zondag'

Met Stad en Lande van Gooiland werd in 1914 een huurovereenkomst aangegaan, waarbij de club het recht verwierf 18 holes, d.w.z. 9 additionele holes aan te leggen: een hele stap vooruit. Evenwel een stap, alleen op geduldig papier gezet. Het bleek (uit ingewonnen advies bij de Nederlandse Heide Maatschappij) dat het bezaaien van het terrein te duur zou uitkomen, zodat besloten werd de links te nivelleren door de hei af te maaien. Maar ook dat kostte geld en daarom werd de contributie verhoogd tot f 25.- voor de heren, f 15.- voor de dames, f 7,50 voor huisgenoten onder de 22 jaar. De caddies kregen een kwartje per ronde van 9 holes, bedragen waarom wij nu geneigd zijn te glimlachen, maar die tarieven werden nog net vóór de eerste wereldoorlog vastgesteld en toen waren de guldens nog zwaar en van zilver en met hun koopkracht viel niet te spotten.

Maar de geprojecteerde nieuwe holes werden nooit aangelegd, want de eerste wereldoorlog trad

tussenbeide en aan de Craailose links werd nogal wat schade toegebracht. Van uitstel kwam toen afstel, definitief afstel, want in October 1916 richtten enige leden een verzoek tot het bestuur om uit te zien naar een beter geëigend terrein. Wat het bestuur prompt deed. In eerste instantie werden onderhandelingen gevoerd over een terrein, tegenover Klein Kievitsdal gelegen. Het behoorde toe aan de Erven van den Wall Bake, tot welke erven o.a. de clubsecretaris mr. H.A. van den Wall Bake en de latere voorzitter ir. G.C. van den Wall Bake behoorden. Laatstgenoemde was al zo ver, dat hij op dat bewuste terrein een 9 holes-course had geprojecteerd en de mede-erven het voorstel deed de gronden ter beschikking van de Hilversumsche Golf Club te stellen. Maar één van de erven deed roet in het eten. Die gronden afstaan aan een sportclub? Onder geen enkele omstandigheid. Dat zou maar gejoel en geschreeuw op Zondag geven. En misschien nog toeloop van publiek. De rustigste sport ter wereld werd in dit geval vals beticht, maar het plan viel intussen in duigen.

Nieuw terrein aan de Soestdijker straatweg

Op de algemene vergadering van 30 Maart 1917 kwam het bestuur met een ander voorstel: de links zouden worden aangelegd op een terrein achter Klein Kievitsdal, aan de Soestdijker straatweg, een terrein dat voor vijftien jaar tegen een huurprijs van f 800.- per jaar kon worden verkregen. De eigenaar was de heer E.H.D. Insinger van de Pijnenburg te Soest. De vergadering ging met dit voorstel accoord en insgelijks met het aangaan van een renteloze lening van f 25.000, waarvan f 19.000 als volgt was bestemd: f 10.000 voor terreinaanleg, f 5.000 voor een opzichterswoning en f 4.000 voor verplaatsing van het clubhuisje. Dat ging dus allemaal nogal vlot. Maar spoedig zouden zich moeilijkheden voordoen, die vele hoofdbrekens kostten. Het plan van aanleg was van H. Burrows, geadviseerd en voorgelicht door de heer G.M. del Court van Krimpen. De uitvoering zou door de Nederlandse Heide Maatschappij geschieden en het (belangrijkste) zaaiwerk worden verricht in overleg en onder toezicht van de heer Aug. Bieberstedt, een Duitse handelaar in graszaden. Van diens diensten kon door een (oorlogs)toeval gebruik worden gemaakt. Zijn zaak was gevestigd in Engeland en zijn compagnon was een Schot. In Engeland was Herr Bieberstedt gewoon 'Mr. Beverton'. A matter of convenience.

Toen de oorlog uitbrak, was de heer Bieberstedt op het Continent en zijn compagnon raadde hem aan er te blijven. Niet dat men in Engeland iets tegen de heer Bieberstedt had, maar hij wàs Duitser en dus vijandig onderdaan, die aan

Zus Cramerus-Blom met caddie Hemmie Raven, omstreeks 1924.

internering niet zou zijn ontkomen. Dus bleef hij, in afwachting van betere tijden, waar hij was. Als expert op het gebied van graszaden had de heer Bieberstedt ook met golfterreinen veel ondervinding opgedaan en inzake het zaaiwerk en controle op de werkzaamheden van de Heide Maatschappij stelde hij zijn diensten - belangeloos - ter beschikking van de Club, die daarvan veel profijt zou hebben.

De heer Bieberstedt had zo zijn eigen vakkundig oordeel over het verloop der werkzaamheden en hij kon zich niet verenigen met de kosten, door de Nederlandse Heide Maatschappij in rekening gebracht. Hij vond ze te hoog. Het resultaat van dit conflict was dat het bestuur van de Hilversumsche Golf Club besloot om de aanleg geheel in eigen beheer uit te voeren, wat het instellen van een commissie meebracht, bestaande uit de heren ir. G.C. van den Wall Bake, Aug. Bieberstedt, en Ch. Testas van Oud-Wulven. De

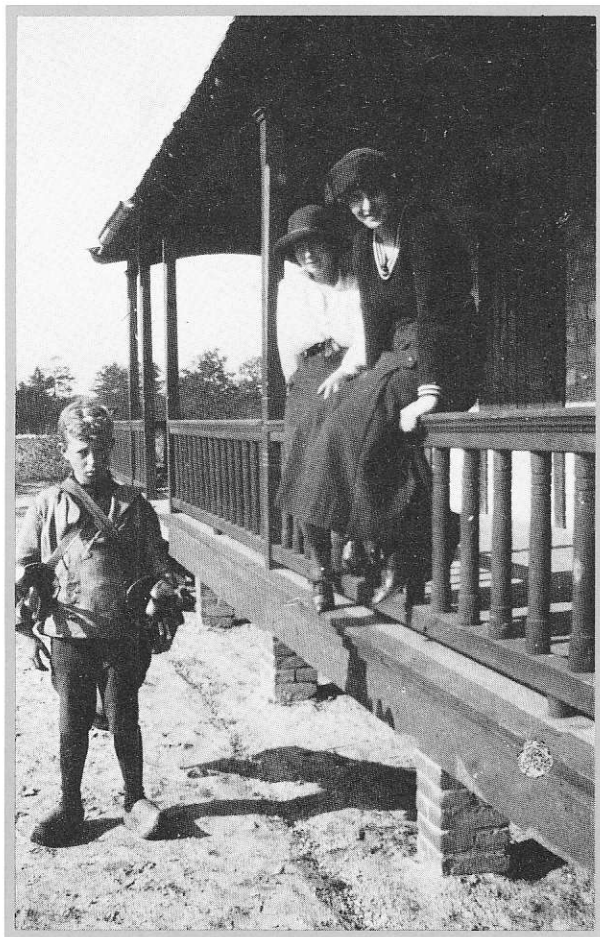
heer Bieberstedt nam het dagelijks toezicht op zich, terzijde gestaan door de in dienst gehouden professional Edward John Hill.

Inzake grassoorten, spitten en zaden

Wie over de links gaat, zijn partij speelt, en genoeg beleeft aan zijn sport, concentreert zich op zijn slagen, op de afstanden, de hindernissen. Zijn gedachten zijn zeker niet bij al wat er zo komt kijken bij aanleg en verzorging van het terrein waarop hij speelt. Dit is zoals het zijn moet, maar daarom kan het geen kwaad in dit resumé even stil te staan bij de vakkundige en moeizame aanleg van holes en hun omgeving. Wat wij de periode-Bieberstedt zouden kunnen noemen, verschaft daartoe een gereede aanleiding. Immers, er is gras en grás, en dus ook graszaad en grászaad. Iedere soort gras is, zo hebben wij geleerd, een gehalmd gewas. Jawel, maar er is struis-, riet-, haver-, voeder-, zijde- en pluimgras en zelfs Spaans gras en nog véél meer gras, en

onder vele van die soorten gras schuilt een addertje... als men er een golfterrein mee bezaait. Neem het verkeerde graszaad, niet geëigend voor de bodem waarop het wordt uitgestrooid, en niet geschikt voor het doel, dat de zaaier zich voor ogen stelt en alles komt faliekant uit, zodat dan van voren af aan beginnen de boodschap is...

De heer Bieberstedt ging met zijn graszaad niet over één nacht ijs. Niet over één hole, is misschien toepasselijker uitgedrukt. Hij experimenteerde met vele soorten graszaad,

Zus van der Graaf met schoonzuster en een heel kleine Piet Witte, 1922.

was daar al mee bezig op het terrein aan de Craailose brug; hij nam zo'n twintig proeven om er achter te komen welke soort voor de Hilversumse zandgrond het meest geschikt was. Toen hij wist wat hij weten wilde, liet hij een grote voorraad van het uitverkoren graszaad opslaan in de stal van het in de buurt gelegen landgoed 'Heidepark' en berekende hoeveel ervan nodig was voor iedere vierkante meter van de

greens. Het ontbrak er nog maar aan dat hij de zaadjtes telde.

De greens werden met draadjes in vakjes van een vierkante meter verdeeld; het zaad werd uitgewogen, keurig in zakjes gedaan en daarna op maat uitgestrooid. Er was meer te doen: het terrein voor de fairways werd een meter diep omgespit door groepjes grondwerkers, die daarvoor f 1,25 ontvingen 'per roe' en aangezien een roe 16 m² is, kunnen wij niet anders zeggen dan dat men destijds voor vijf kwartjes meer gedaan kreeg dan voor vijf gulden in onze tijd! Maar het terrein kwam destijds prachtig in orde dank zij het gebruik van het juiste graszaad, de spitterij tot civiele prijs en het vakmanschap van de heer Bieberstedt, die de dank die hem toekwam oogstte, en op 30 April 1918 door de algemene vergadering tot erelid werd benoemd. Hij keerde later naar zijn tweede vaderland, Engeland, terug en was er als vanouds weer mr. Beverton.

Bestuurszorgen

Zo raakte de Hilversumsche Golf Club beter en ruimer behuisd, wat o.m. het aanstellen van meer personeel meebracht: in vaste dienst stonden de professional Hill, twee baan-employé's, twee caddies en de opzichter-greenkeeper A. van Essen. Allengs vonden er ook mutaties in het bestuur plaats. Een buitengewone algemene vergadering op 2 Mei 1921 gaf gevolg aan de wens van de heer W. Boissevain om de voorzittershamer neer te leggen, en benoemde in zijn plaats ir. G.C. van den Wall Bake (sedert 1918 penningmeester van de club) tot voorzitter.

Tegelijk met de heer Boissevain trad mr. H.A. van den Wall Bake als secretaris af; ir. K.M.A. Enthoven (die sinds 30 October 1919 in het bestuur zitting had) werd tot secretaris-penningmeester benoemd. Het nieuwe bestuur zou in de komende jaren belangrijke beslissingen moeten nemen, o.a. wat gronden betreft. Er is geen sport, die zoveel grond, zoveel ruimte vergt als golf; onderhoud en eventuele uitbreiding van terrein brengt altijd zorg mee en soms complicaties.

De professional Hill was, na wel een jaar lang ziek te zijn geweest, voor herstel van gezondheid naar Engeland vertrokken. Met ingang van 21 November 1923 werd hij als ontslagen beschouwd onder toekenning van een uitkering ineens van f 1.500. Een maand later werd in zijn plaats zijn landgenoot Douglas Monk benoemd.

Mutaties en financiële transacties

April 1926 was voor de Hilversumsche Golf Club een maand van verreikende besluiten. Op de 29ste

keurde de algemene vergadering een bestuursvoorstel goed, dat inhield: aankoop van een 24 hectare groot, aangrenzend terrein van jhr. Bosch van Drakenstein, tegen f 1500 per hectare, aanleg van negen additionele holes volgens plan van Colt & Allison, Golf Course Architects uit Berkshire, en het sluiten van een hypothecaire obligatielening van f 80.000 (later verhoogd tot f 100.000), tegen 3% per jaar. De aanleg van die negen holes, waardoor het totaal op achttien werd gebracht, vergde ruim twee jaar; de firma H. Copijn & Zoon te Groenekan was de uitvoerster. De officiële opening vond plaats op 30 September 1928, sedert welke datum de Hilversumsche Golf Club steeds over een 18 holes course heeft beschikt.

Een jaar later - herfst 1929- verliet Piet Witte (assistent van Douglas Monk) de Hilversumsche Golf Club; hij werd professional bij de Golf Club 'De Dommel', St. Michiels-Gestel, waar hij 3 October 1954 zijn 25-jarig jubileum als professional vierde. Douglas Monk's nieuwe assistent werd G. Dorrestein, die de club in 1949 verliet om professional te worden bij de Rosendaelsche Golfclub. Dat zijn zo van die mutaties, even onvermijdelijk als het mislukken en slagen van plannen.

Mislukken deed bijvoorbeeld de proef met een onder leiding van Douglas Monk geopende, overdekte golfschool te Hilversum - er was niet genoeg belangstelling voor en in Juni 1931 werd het experiment gestaakt.

Slagen deed de belangrijke aankoop van ruim twintig hectare grond. Ook weer een geval waarbij het bestuur actief bleek. Bij de koop van het terrein van jhr. Bosch van Drakenstein was tevens optie verkregen op aangrenzende 25 hectaren tegen dezelfde prijs van f 1500 per hectare, zulks voor het geval de club het terrein waarop de eerste negen holes waren aangelegd en dat aan de heer Insinger toebehoorde, niet tot redelijke prijs zou kunnen krijgen. Dankzij genoemde optie kon overeenstemming met de heer Insinger worden bereikt: het terrein van de eerste negen holes (groot 20 hectaren, 57 aren en 30 centiaren, om precies te zijn) ging op 16 September 1932 over in eigendom der club. Op diezelfde datum werd een schuldbekentenis ten faveure van de heer Insinger ondertekend, welke betrekking had op een van hem verkregen lening van f 26.000 tegen 5,5% per jaar, met het nieuw verworven terrein als onderpand. Daarnaast werd voor korte looptijd met de heer Insinger nog een huurovereenkomst aangegaan voor een stuk terrein in het verlengde van de tegenwoordige 1ste hole (*thans achter de driving range, red.*). Huurprijs f 50.- per jaar.

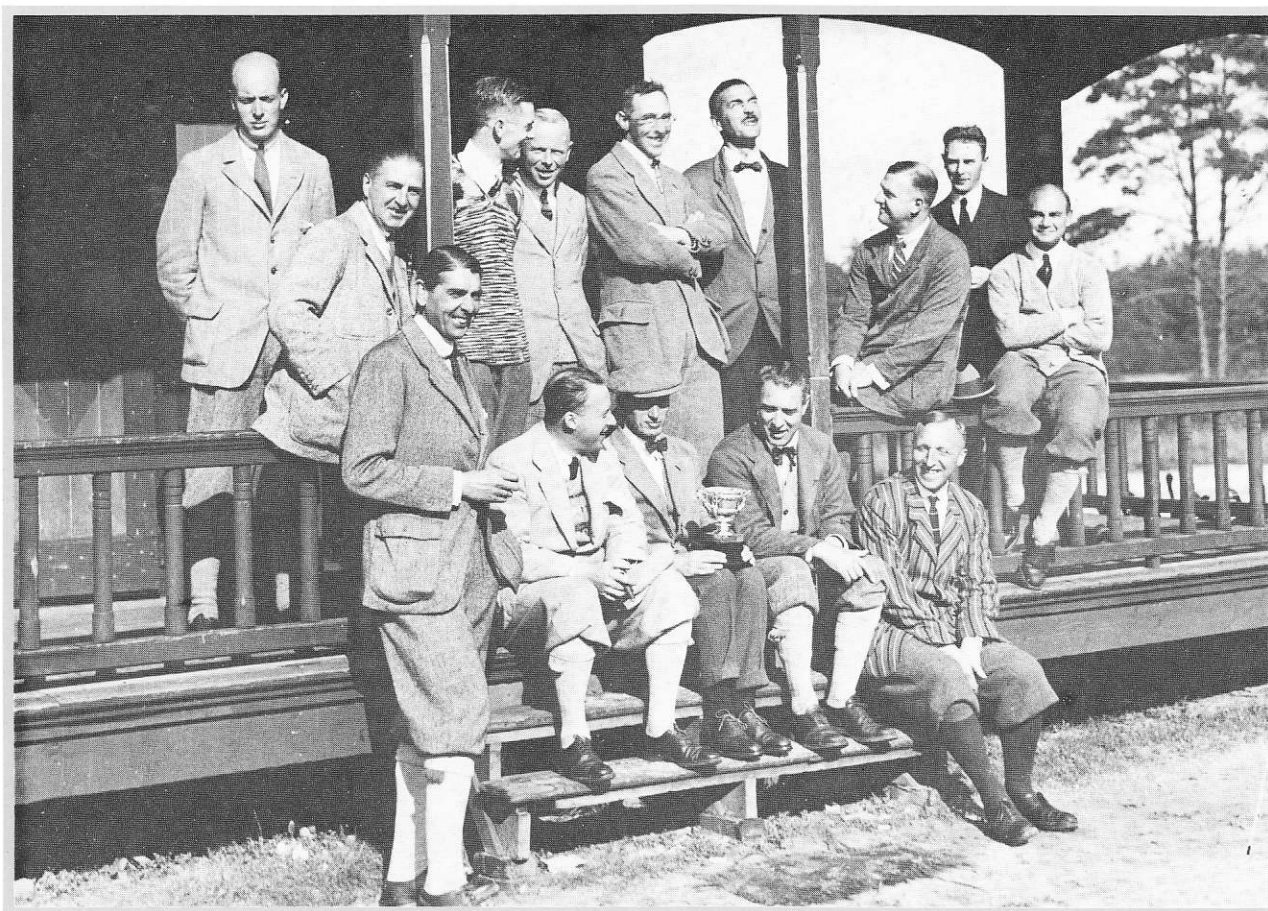
Brand in het oude clubhuis en bouw van het nieuwe

Op 12 December 1932 werd 's middags om 5 uur in het (*houten, red.*) clubhuis de kachel nog wat bijgevuurd. Een dagelijkse bezigheid in de koude wintermaanden. Alleen trok ditmaal de schoorsteen bijzonder goed, aangenomen werd dat de kachel gloeiend heet moet hebben gestaan en in ieder geval brandde het clubhuis af. Een caddie bemerkte te 6 uur 30 het eerst onraad en ging de voorzitter, ir. G.C. van den Wall Bake, die in de nabijheid woonde, waarschuwen. Deze zag het clubhuis in vlammen opgaan, de uitgerukte brandweer kon niets beginnen. Een sensationeel evenement, wel niet zo sensationeel als Agatha Christie's 'Murder on the links', maar toch wel opzienbarend - voor de leden, wier golf-hebben-en-houden, opgeborgen in de kastjes, verloren ging. Zij ontvingen f 75.- schadeloosstelling per man, terwijl de club voor de inboedel, die voor f 5.000 verzekerd was, van de verzekering f 4.760 ontving. De leden konden voorlopig enkele kamers van het café 'Groot Kievitsdal' als kleedlokalen gebruiken. Tot tijd en wijle het nieuwe, zoveel

De familie van der Graaf speelt op de nieuwe baan. Bij de vlag Mevrouw C. van der Graaf-Woud, die vanaf 1921 tot op heden onafgebroken lid is van de H.G.C.

grotere clubhuis zou zijn opgetrokken. Daartoe werd door de algemene vergadering op 28 Februari 1933 besloten. Het ontwerp voor het nieuwe clubhuis werd in overleg met het bestuurslid van de club ir. W. Meijer Timmerman Thijssen, gemaakt door de architect J. Baanders; de bouw werd toevertrouwd aan de laagste inschrijver, de firma Van Zeggelaar & Van Mourik te Naarden en op Zaterdag 7 October

Op de veranda van het oude clubhuis, ca. 1927. Boven v.l.n.r. Herman Scheltema, Frank Proctor, onbekende, Jo Looman, Jan Salberg, Trudus van den Wall Bake, Sim van der Graaf, onbekende, Dolf Enthoven. Onder: Bram Immink, Otto Blom, Engelse consul, Willem Cramerus, Piet Hein Cremers.

1933 kon het nieuwe clubhuis, dat het vroegere in alle opzichten overtrof, officieel worden geopend.

Intussen bracht ook dit financiële consequenties mede. Het nieuwe clubhuis kostte f 35.000. Men zou het er heden ten dage niet meer voor kunnen bouwen. De heer Insinger, houder van 5,5% hypotheek, was tegen overhandiging van de verzekeringspolis op het nieuwe clubhuis bereid om over de jaren 1933 tot en met 1935 vrijstelling van aflossing te geven en in verband met de bouw van het nieuwe clubhuis werd ook een kleine verandering aangebracht in de grenzen van het van de heer Insinger verworven terrein. Aan deze werd teruggegeven een stukje van 2.40 hectaren (waar zich het 'padvindershuisje' bij hole 1 - thans driving range - bevindt, red.) en verkregen werd een stuk van 8.03 hectaren, deel uitmakende van het tegenwoordige parkeerterrein.

Voor het verschil in grootte van de beide stukken grond werd bij overeenkomst en passering van

acte per 8 Juli 1933, f 200.- betaald. Op het stuk terrein dat de club nog van de heer Insinger in huur had, werd tot eind December 1933 optie tot aankoop verkregen tegen de prijs van f 0,65 per m².

De club maakte van deze optie geen gebruik, en op 8 September 1934 schreef de heer Insinger dat de waarde van dit stuk grond f 8.500 bedroeg en de tot dusver geldende huurprijs van f 50.- per jaar niet kon worden bestendigd: vanaf 1 Januari 1935 zou deze f 250.- per jaar moeten bedragen. Dit was voor de club aanleiding om van dit terrein af te zien, hetgeen een kleine wijziging in de holes noodzakelijk maakte.

Belangrijke data

In chronologische volgorde (en in vogelvlucht) memoreren wij nog enkele data en perioden uit de geschiedenis van de Hilversumsche Golf Club. 14 mei 1936: ir. G.C. van den Wall Bake nam afscheid als voorzitter, ir. W.M. Timmerman

Thijssen werd in zijn plaats in deze functie benoemd.

Mei 1939: goedkeuring van een bestuursvoorstel om voor een tijdvak van 20 jaar een huurovereenkomst aan te gaan met de houtvester van het Staatsboschbeheer voor een terrein van ongeveer 3.45 hectaren. Het ligt langs de tegenwoordige 15e hole (*thans 7e hole, red.*) en het was bestemd om er oefen-holes aan te leggen. De grond werd wel gelijk gemaakt, maar zo goed als niet in gebruik genomen: de plek was te ver van het clubhuis verwijderd.

1 April 1941: Joop Rühl werd eerst tijdelijk, daarna definitief als professional van de club aangesteld. Dit hield verband met het vertrek van Douglas Monk naar Engeland, toen de tweede wereldoorlog uitbrak. Bepaald werd echter, dat de shop weer aan Monk zou komen als deze na afloop van de oorlog naar Hilversum terug zou keren.

1942: Bij de Friesch-Groningsche Hypotheekbank werd een hypothecaire lening gesloten, groot f 18.000 tegen 4,5%: daarmee werd de nog aan de heer Insinger verschuldigde f 14.000, restant van diens oorspronkelijke lening van f 26.000, afbetaald.

10 Juni 1943: Aftreden als voorzitter van de heer W. Meijer Timmerman Thijssen; zijn opvolger werd de heer L. Bijsterus Heemskerk. Dit was ten tijde dat op het grote schouwtoneel der wereld de oorlogswaagschaal in het voordeel der geallieerden begon over te slaan, of wellicht reeds overgeslagen was. Dat in die bange oorlogsjaren de baan weinig of niet te lijden kreeg, was feitelijk te danken aan de toevallige omstandigheid dat op het vliegveld te Loosdrecht een Duits officier gestationeerd was, die golf speelde en zich daartoe geregeld naar de Hilversumse baan begaf.

Zijn oppasser fungeerde als caddie en hij had de tact nooit het clubhuis te betreden. Toen op de 9e green sporen uitwezen dat daar motoren met zijspan hadden gereden, zorgde deze golfende officier ervoor dat binnen enkele dagen bij de ingang van het terrein en nog op andere plaatsen waar inritten voor voertuigen waren, borden werden geplaatst met het opschrift: 'Es ist strengstens untersagt die Anlagen des Golfplatzes mit Fahrzeugen zu befahren. - Der Ortskommandant'.

Begin Mei 1944: Besprekingen door het bestuur over baanverbetering en het inrichten van een besproeiings-installatie.

Het hout dat bleef

Eind Mei 1944 ontving de club een onheilspekkend schrijven in de vorm van een 'Beschlagnahme

Verfügung' inzake het hout, aanwezig op het terrein van de Hilversumsche Golf Club. Geen prettige boodschap. Maar de voorzitter toog naar Baarn om er eens te gaan praten met de 'Försters'. Hij had als overtuigend argument twaalf kruiken Bols bij zich, voor dit doel beschikbaar gesteld door de heer B. Carp, Directeur van de Erven Lucas Bols; hij bezocht de 'Oberförster' en kreeg gedaan dat deze een 'Bescheinigung' uitschreef van de volgende inhoud: 'Der Golfplatz Hilversum ist eine Sportanlage die von der Wehrmacht mit in Benützung genommen ist. Beim Abtransport des geschlagenen Holzes ist weitestgehend Rücksicht zu nehmen dass die Anlagen durch befahren möglichst nicht beschädigt werden. Es wird auf die diesbezügliche Anordnung der Wehrmacht Kommandantur Hilversum verwiesen.'

De in dit merkwaardige document ingelaste passage 'Sportanlage die von der Wehrmacht mit in Benützung genommen ist', had betrekking op die éne golfspelende officier uit Loosdrecht. Het gevolg van deze 'Bescheinigung' was dat de 'Försters' toezegden de baan zoveel mogelijk te ontzien en eerst bomen zouden laten vellen als de oorlogsbehoeften dat beslist noodzakelijk en onvermijdelijk zouden maken. Zelfs dan nog zou de club de te vellen bomen mogen aanwijzen en zij zou ongetwijfeld in de eerste plaats bomen hebben aangewezen, die in verband met de beoogde baanveranderingen dan gemist konden worden.

Het interieur van het eerste clubhuisje.

Maar het kwam zo ver niet. Slechts werden in de hongerwinter 1944-'45 een paar bomen gekapt door in gevangenschap zijnde Polen, ingekwartierd in een naburige boerderij. Krachtig optreden van Van Essen, die gewapend met de 'Bescheinigung' protesteerde, voorkwam verder onheil.

16 September 1944: Een buitengewone algemene vergadering, welke zou beslissen over de baanwijzigingen e.d., moest worden afgelast in verband met de plotselinge veranderingen in de algemene oorlogstoestand, waarmee o.a. de spoorwegstaking gepaard ging.

Na de oorlog

Toen na de beëindiging van de vijandelijkheden bekend werd dat het Canadese Hoofdkwartier te Hilversum zou worden gevestigd, vond het bestuur het raadzaam om, vóórdat de Canadezen voor ontspanning van de troepen tot eventuele requisitie van sportvelden en wellicht een golfterrein zouden overgaan, de faciliteiten der club ter beschikking te stellen van Canadese officieren. Deze waren daarvoor erkentelijk en zorgden dat het buffet goed werd voorzien (Captain Victor O'Brien) en dat er prima consumpties tegen lage (militaire) prijzen in het clubhuis ter beschikking stonden. De leden en hun introducés maakten daarvan - in een tijd toen de voedselvoorziening nog op gang moest komen - een dankbaar gebruik en zij hadden nog meer reden de Canadezen erkentelijk te zijn, want deze stelden tractors ter beschikking om het onderhoud van de baan weer op peil te brengen. In het najaar van 1945 werden de besproeiingsplannen opnieuw aan de orde gesteld. Besprekingen gevoerd met de Directie van de Utrechtse Waterleiding Maatschappij leidden tot niets, want de kosten van de aanleg werden door haar begroot op ten minste f 30.000, en dan nog zonder rekening te houden met slangen, sproeiers, enz. Deshalve werd van de aanleg afgezien; in plaats van een waterleiding aan te leggen, werd besloten bij de greens putten te boren, wat zeer doelmatig bleek en heel wat goedkoper.

Zo bleef er altijd werk aan de winkel, ook bij het secretariaat, waar de werkzaamheden geregeld toenamen, zodat in 1947 werd besloten een toegevoegd bestuurslid (Mej. E. Veltman) te benoemen, die de secretaris assistentie kon verlenen. Intussen was Monk uit Engeland teruggekeerd en hij hervatte op 1 Januari 1946 zijn werkzaamheden. Rühl bleef, totdat hij per 1 Maart 1948 als professional werd aangesteld door de Kennemer Golf & Country Club, waar hij ook de shop in exploitatie kreeg. De Hilversumsche Golf Club engageerde een tweede Engelse professional, A. James, die na een

proeftijd van zes maanden in November 1948 vast werd aangesteld. Hij bleef tot 1 Maart 1951, toen hij dezelfde functie aanvaardde bij de Noordwijkse Golf Club. Toen werd de Engelsman C. Pennington (in dienst van Douglas Monk en niet van de club) vanaf 1 October 1951 Monk's vaste assistent.

Standard Scratch Score

Op de algemene vergadering van het Nederlandsch Golf Comité van 20 December 1950 werd medegedeeld dat Nederland zich had aangesloten bij de Standard Scratch Score and Handicapping Scheme (de 'S.S.S.'), zoals dit was aangenomen door de Britse Golf Unions - het zijn er vier - en zoals dit gepreciseerd was in een uitgave van 'The British Golf Unions' Joint Advisory Council'. In Nederland zou de S.S.S. op 1 Januari 1952 in werking treden. Dit bracht voor de Hilversumsche Golf Club consequenties mede.

Zo hadden de hoger gestelde eisen ten aanzien van de lengte van bogey-5 holes tengevolge, dat van de Hilversumse bogey-5 holes er slechts één zou overblijven. Dit was aanleiding om de baanwijzigingen nogmaals onder het oog te zien en in een circulaire van 1 Mei 1951 werden de leden op de hoogte gesteld van de voorgenomen veranderingen en de daarmee gepaard gaande kosten, geraamd op f 15.000.

De algemene vergadering van 13 Juli 1951 keurde de plannen goed toen de voorzitter kon mededelen, dat door de leden toezeggingen waren gedaan om voor het volle bedrag in te schrijven op een 3%-obligatielening.

Voorts nam die vergadering een bestuursvoorstel aan om tegen een honorarium van f 2.400.- per jaar een paid secretary aan te stellen. Op dezelfde vergadering werd ook een pensioenregeling voor de professional Monk, de opzichter Van Essen en de vier man baanpersoneel goedgekeurd. De door een en ander aanmerkelijk verhoogde jaarlijkse uitgaven maakten verhoging van de contributie noodzakelijk: de vergadering stelde die vast op f 200.- per jaar voor heren, f 155.- voor dames, f 80.- voor huisgenoten en f 75.- voor buitenleden.

Sir Guy Campbell's appreciatie

Met betrekking tot de geprojecteerde veranderingen en verbeteringen van de baan, werkzaamheden die geleidelijk en in eigen beheer zouden worden uitgevoerd, werd besloten deze ter bestudering voor te leggen aan een bekende Schotse Golfcourse architect, Sir Guy Campbell, die op 10 Juni 1952 te Hilversum aankwam en zich een week onledig hield om de plannen na te

In de 5 Juli 1955 gespeelde finale van de dames handicap-competitie won Hilversum I, de 'Jet-propelled' van Jet Looman (geknield links) met 5-4 van Hilversum II van Ber van Aalst (geknield rechts), de 'Aalscholfers'. V.l.n.r. Jane Salberg, Thora Hooft Graafland, Babs van Lingen, Hettie Thole, Ank Cramerus, Bedette van de Roemer, Kitty van Marle, Mieke Stutterheim, Pete Kranenburg.

gaan en er een rapport over uit te brengen. Een expert als Sir Guy Campbell stelt hoge eisen; het mag dus als een compliment voor de Hilversumsche Golf Club worden beschouwd dat deze architect niet alleen de voorgestelde wijzigingen goedkeurde en aanbeval, maar ook als zijn mening gaf dat de baan te Hilversum erdoor 'in the forefront of modern courses' zou komen. Sir Guy Campbell wees aan waar bunkers moesten worden gemaakt en maakte was-modellen van de aan te leggen nieuwe greens; hij vond het 'a phenomenon' dat zulk een voorbeeldige baan tot stand was gekomen en in stand werd gehouden door slechts één opzichter en vier man baanpersoneel. Over de 8ste hole (de oude 5e) schreef hij in 'Golf Monthly' een geestdriftig artikeltje, opgeluisterd met twee foto's van de heer Van Linge.

Er werd twee jaar aan de baanveranderingen gewerkt; zij kwamen in de zomer van 1954 gereed en op 4 Augustus werd de gewijzigde en

verbeterde baan feestelijk door de voorzitter geopend.

Slotwoord

De lezer van bovenstaande aantekeningen weet nu iets meer van de historie van zijn club; of zijn geheugen zal er wellicht nog eens even door zijn opgefrist. Er is één ding dat ons, voor wij afscheid van de lezer nemen, toch nog uit de pen moet. Ziet, wij kunnen vaststellen dat de Hilversumsche Golf Club het ver heeft gebracht in de internationale golfwereld en daar zelfs een grote en benijdenswaardige reputatie heeft. Hoe dat alles werd opgebouwd en in stand gehouden, heeft de lezer uit ons beknopt verslag kunnen vernemen.

Hij moge zich tevens bewust zijn geworden van ons aller verantwoordelijkheid de Club nooit te laten inboeten aan luister, cachet, renommée. Dit zijn geen holle termen, zij duiden zeer wezenlijke waarden aan, die de standing van de Hilversumsche Golf Club bepalen.

Er zijn misschien wel leden voor wie een gezellig baantje, waar men zijn partijtje-voor-zijn-gehoegen kan spelen, voldoende is en die niet inzien, of niet onderschrijven, dat verbetering, verruiming, vernieuwing, toepassing van het 'gouverner c'est prévoir' zo noodzakelijk is. Dezulken vergissen zich. Ook zij aanschouwen iedere dag, waarop zij op hun links hun clubs hanteren, dat indrukwekkende golfmilieu, waarin zij zich thuis voelen, dat zij niet graag zouden willen missen, maar dat nooit tot stand zou zijn gekomen als niet - nu bijna een halve eeuw lang (*thans dus 75 jaar lang, red.*) - die onophoudelijke zorg was besteed aan terreinen, accommodatie, 'agrandissement' in alle opzichten, waaraan het ook te danken is geweest dat zovele spelers van naam, om van de vele buitenlandse gasten nog niet te spreken, hun sportieve triomfen op de Hilversumse course konden vieren.

Die zorg hebben in het verleden velen zonder aarzelen op zich genomen - en heden en toekomst blijven dezelfde eisen stellen, dezelfde inspanningen vergen. Wij kunnen niet volstaan met zelfgenoegzaam te overwegen: ziezo, nu zijn we er - en op de plaats rust.

De zelfgenoegzaamheid is altijd een gevaar, het interen op het verworvene brengt achteruitgang, verwelking en tenslotte ondergang mee. Dit is zo in de maatschappij, dit geldt in dezelfde mate voor een sportclub, welke tenslotte een maatschappij is op zichzelf. Hoe stevig fundamenten ook mogen zijn gelegd, vernieuwing is altijd nodig, want aan de onweerlegbare, misschien wat weemoedige waarheid, dat alles vergankelijk is, ontkomt niets of niemand.

Als te zijner tijd ooit een vervolg wordt geschreven op onze 'Korte Geschiedenis van de Hilversumsche Golf Club', moet dat geen relaas van neergang en verbleekte glorie zijn, maar van stand houden en voorwaarts gaan. Zoals onze eerbiedwaardige vriend Potgieter vermaande:

*Slechts vernieuwing kan behouden,
Achter raakt wie stil blijft staan....*

en daar is geen speld tussen te krijgen.

Een club moet leven, leven is actie en actie vergt inspanning, toewijding en ook offers - soms financiële offers, waartegen dan niet moet worden opgezien, indachtig het 'Noblesse Oblige': een deugdelijk richtsnoer, dat nooit uit de tijd zal raken.

Een oudere generatie heeft ons, tegenwoordige clubleden, een waardevol bezit nagelaten in het prachtige terrein en het gerieflijke clubhuis, beide

eigendom van de Club, d.w.z. van alle leden tezamen. Een verder waardevol bezit is het opgewekte clubleven waarop wij kunnen bogen. Laat ons altijd in het oog houden, dat het aan ons zelf is dit bezit te behoeden en zorg te dragen voor het voortzetten van tradities, die moeilijk zijn te omschrijven, maar die de hechtste pijlers vormen waarop de 'Hilversumsche Golf Club' berust.

L. Bijsterus Heemskerk
Voorzitter

Hilversum, 1 Augustus 1955

GESCHIEDENIS

1956 - 1968

Op verzoek van de Fore-redactie beschreef club-Secretaris H.J. Vermey het wel en wee van de H.G.C. in de jaren ná 1955. Dit stuk verscheen als feuilleton in vier opeenvolgende Fore's, vanaf December 1972.

Het spreekt wel vanzelf dat dit vervolgverhaal voor vele leden weinig nieuws zal bevatten. Ook moet het de charme missen van een beschrijving der eerste levensjaren, het ontwassen aan de kinderschoenen en het bereiken van een gevestigde positie. Anderzijds is het voor onze vele nieuwe leden en voor hen die na ons zullen komen wellicht interessant iets te vernemen omtrent het Wel en Wee van onze club sedert 1955.

Om dan met het WEL te beginnen:
Aan het eind van zijn 'korte geschiedenis' citeert de Heer Heemskerk de eerbiedwaardige Potgieter met de woorden:

*Slechts vernieuwing kan behouden,
Achter raakt wie stil blijft staan...*

Niet minder juist was dunkt mij de achtenswaardige Brederode met zijn bekende uitspraak:

Het kan verkeren!

Ledenwerving en ledenstop

Ik doel hier op de sterk toegenomen belangstelling voor de golfsport en citeer uit het jaarverslag over 1957:

Pompstation
Nieuwer-Amstel

Pompstation
Van Waterl

22.9
Grachtgroeven

Rydwelapad
11.2

Bemnessersweg

5.0

10.9

Bluk

Binnendi

HIVERSUM

Bevloening

Lindenbergweg

Waschmeier

Anna's Hooft

Zandheuvel

Zandheuvel

Rydwelapad

Boschwaacht

Ooster engh

Kp 30

Boschland

10.3

Monnikenberg

Landepark

Wildenburg

Kp 32

Kp 33

ogt van t' Kruis

Kl Kievitsdal

Gravenendaal 3.9

Gr Kievitsdal

Alem

Twarte

Boscheoord

straanweg

Maatfensdy

Hudecop's

Gr 13

Wurische

Vinkenbo

Levan

Indensche

Re

Anno 1935.

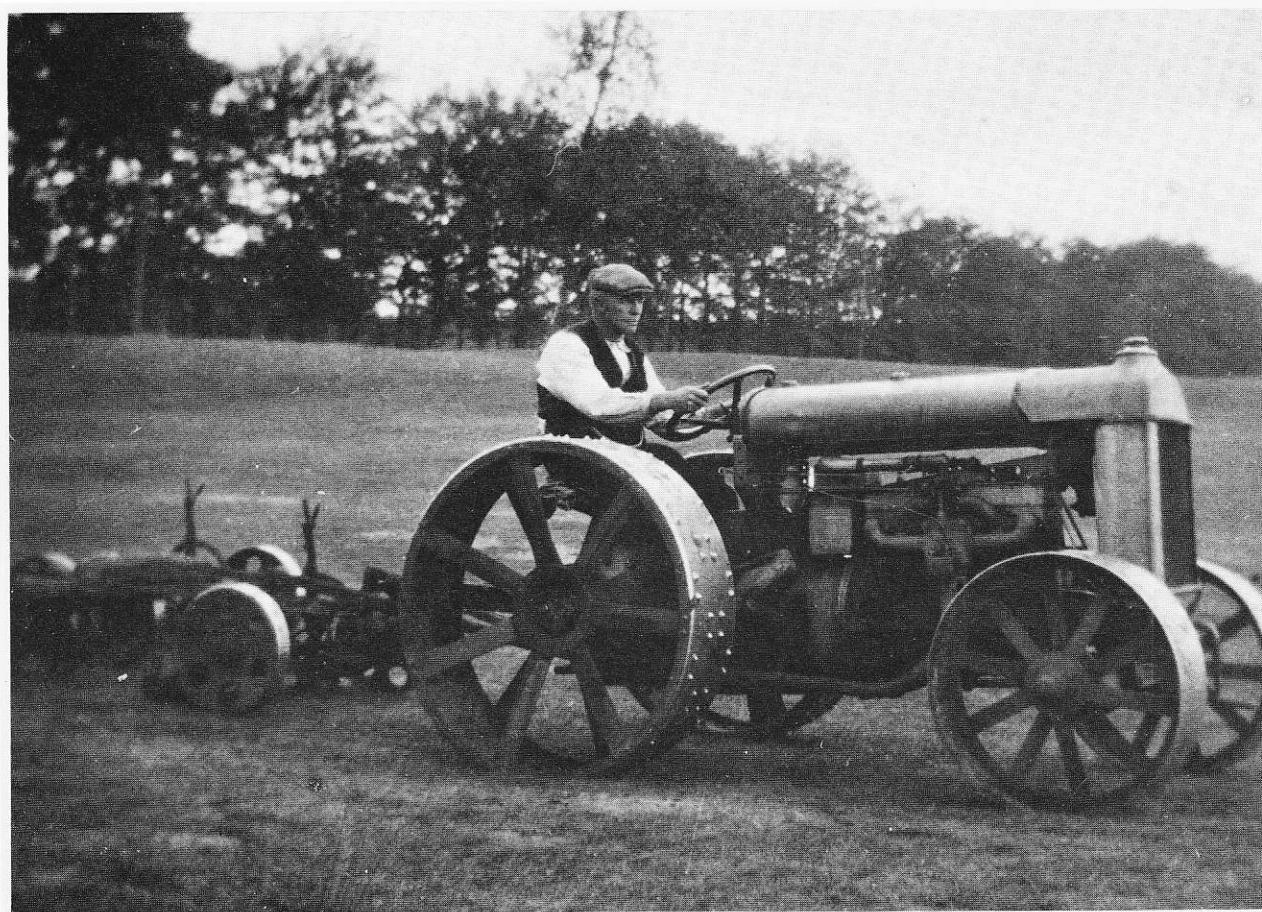
En 50 jaar later.

BAANCOMMISSARISSSEN EN BAANPERSONEEL

Achter de schermen - en door de spelers soms als hinderlijk ervaren omdat er nieuwe holes moeten worden gestoken, green of apron worden gemaaid, bunkers opgeknapt, e.d. - werkt het baanpersoneel met een toewijding en inzet welhaast een betere zaak waardig. Immers, denk eens aan de niet teruggelegde plaggen, diepe, niet herstelde pitchmarks, het rossen met de karretjes door de steeds schaarser wordende heide - om van de papierrommel en de ongeharkte bunkers maar niet te spreken! En.. 'it is cheaper to replace the turf than to returf the place'. Onverstoorbaar doen de greenkeepers hun werk, en aan de grote inzet van hen alsook van de belangeloos werkende

baancommissarissen is het te danken dat de course in optimale conditie blijft. Alle hulde!

Als eerste baancommissaris werd in Maart 1914 de Heer Piet Hein Cremers benoemd, die in de loop der jaren door vele anderen werd opgevolgd. Belangrijk werk werd verricht door Ir. G.C. van den Wall Bake (vanaf 1921 Voorzitter) die, samen met de Heer Copijn uit Groenekan, de aanleg van de nieuwe baan aan de Soestdijkerstraatweg inspecteerde, tot deze in 1921 in gebruik kon worden genomen. Andere baancommissarissen aan wie de club in het bijzonder dank verschuldigd is: Ir. K.M.A. Enthoven, Jhr. Mr. W.H. den Beer

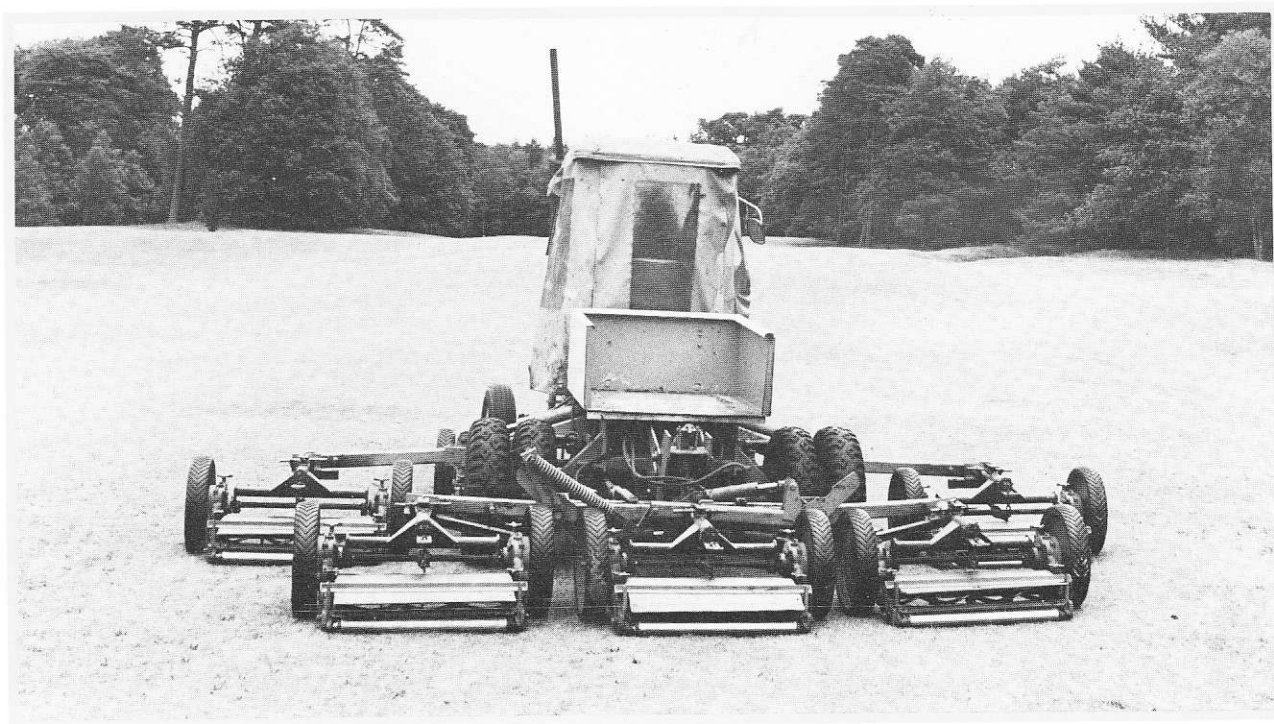
Opa Van den Heuvel, Augustus 1931, met zijn moderne maaimachine.

onweerstaanbare lekkernij voor fazanten. Wanneer zij hun anijsgraantje pikten werden zij, geklemd in het nauwe gat, een gemakkelijke prooi...

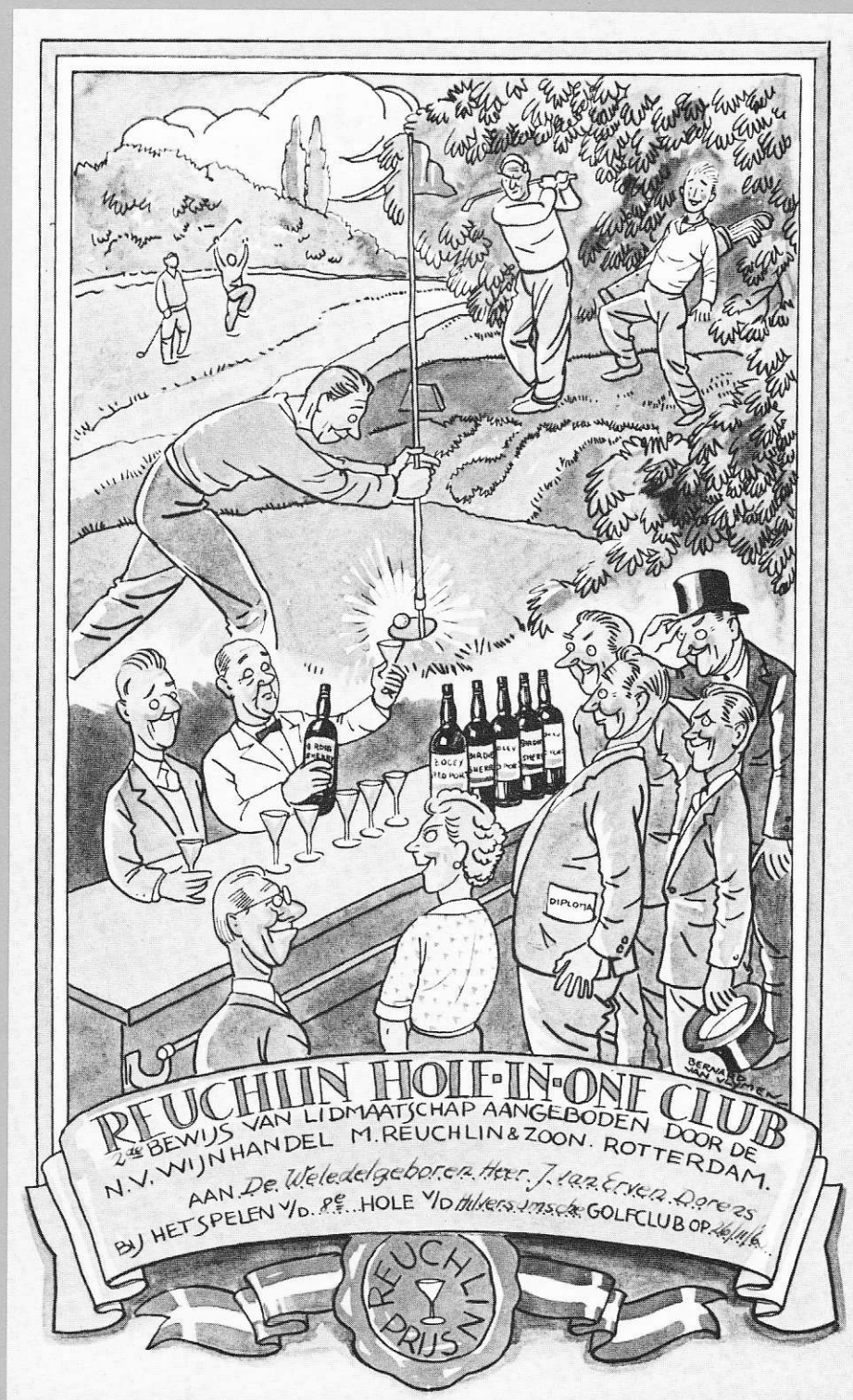
5 Mei 1945 - het nieuws van de bevrijding was toen alom bekend - verbleven de Duitsers nog steeds op de golf. De Heer Enthoven, die opgetogen en met een grote oranje kokarde het clubhuis wilde binnengaan, kon nog net op tijd door Van Essen worden gewaarschuwd. In de loop van de dag dropen de Duitsers af. Enkele dagen later bood het Bestuur aan de Canadese bevrijders in het Palace Hotel de 'freedom of the course' aan. Hierop verscheen de Canadese genie, onder bevel van Lieutenant Basie. Deze putte zich uit om de baan weer in orde te brengen en hij versierde zelfs een vliegtuigje om in Engeland messen te halen voor de maaimachine. Deze werd daarop achter een Weasel gespannen en zó werd de eerste maal de course gemaaid. Dit in schril contrast met de methode die tijdens de oorlog gevolgd werd: toen werd de maaier voortgetrokken door 2 paarden, die daarvoor een speciaal soort leren schoenen droegen! Toen Lieutenant Basie vertrok (hij is met een Hollandse getrouwd), heeft Captain Victor O'Brien hem opgevolgd; dankzij de royale bevoorrading van het buffet door de Canadese bevrijders, werd de clubzaal weer een centrum van gezelligheid.

Aalbert van Essen, greenkeeper van 1918-1964.

Onze maaimachine anno 1985.

Het bewijs van lidmaatschap van de Reuchlin Hole-In-One Club was destijds ontworpen door schilder/tekenaar Bernard van Vlymen, lid van de HGC. Architect Jan van Erven Dorens had op 26 november 1960, op de 8e hole van de Hilversumsche Golf Club, ten tweede male een hole-in-one gemaakt.

De caddies in 1924, voor het oude clubhuisje. Op de veranda Aalbert van Essen, onder v.l.n.r. Professional Douglas Monk, Rijk Barlo (5e), Chris Raven (6de), Hemmie Raven, (8e), Piet Witte (9de), Gerrit Koster (10de), Jan Koster (12de).

DE CADDIES

Van de vele caddies die de Hilversumsche rijk was, springen twee familienamen er uit: Raven en Koster. Chris en Hemmie Raven, en Jan en Bertus Koster, waren in 1974 samen 200 jaar aan onze golf verbonden. Hen werd bij die gelegenheid de gouden draagmedaille van de Maatschappij van Nijverheid en Handel opgespeld en ter ere van hen speelden 33 leden met 11 caddies een fourball stableford. Bij de prijswinnaars behoorde Gijs Jacobs, die een 40-jarige staat van dienst had, eerst als lid van het baanpersoneel, later caddiemaster. Als zijn naam nog wel eens valt, is de reactie: 'Och ja, Gijs!, een heel goede herinnering'.

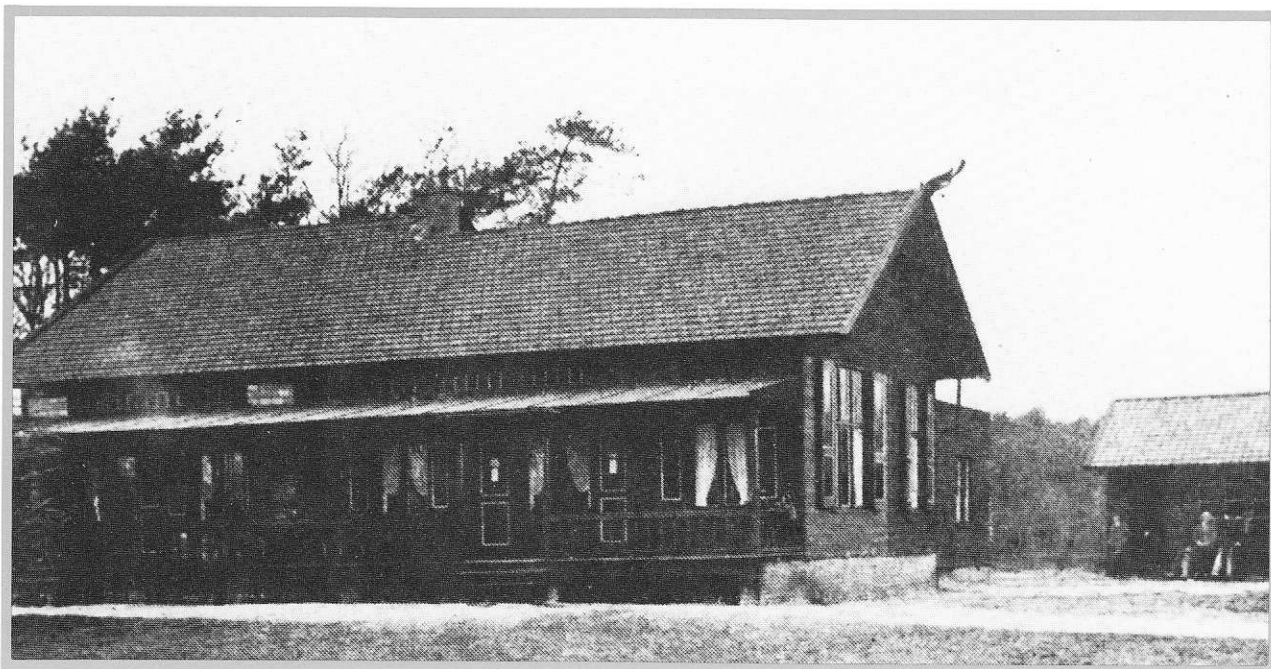
Jan Raven, een van de zeven broers, overleed

door een hartverlamming direct na het spelen van de caddies-heren wedstrijd in 1973. Ook hij was ruim 49 jaar HGC-er.

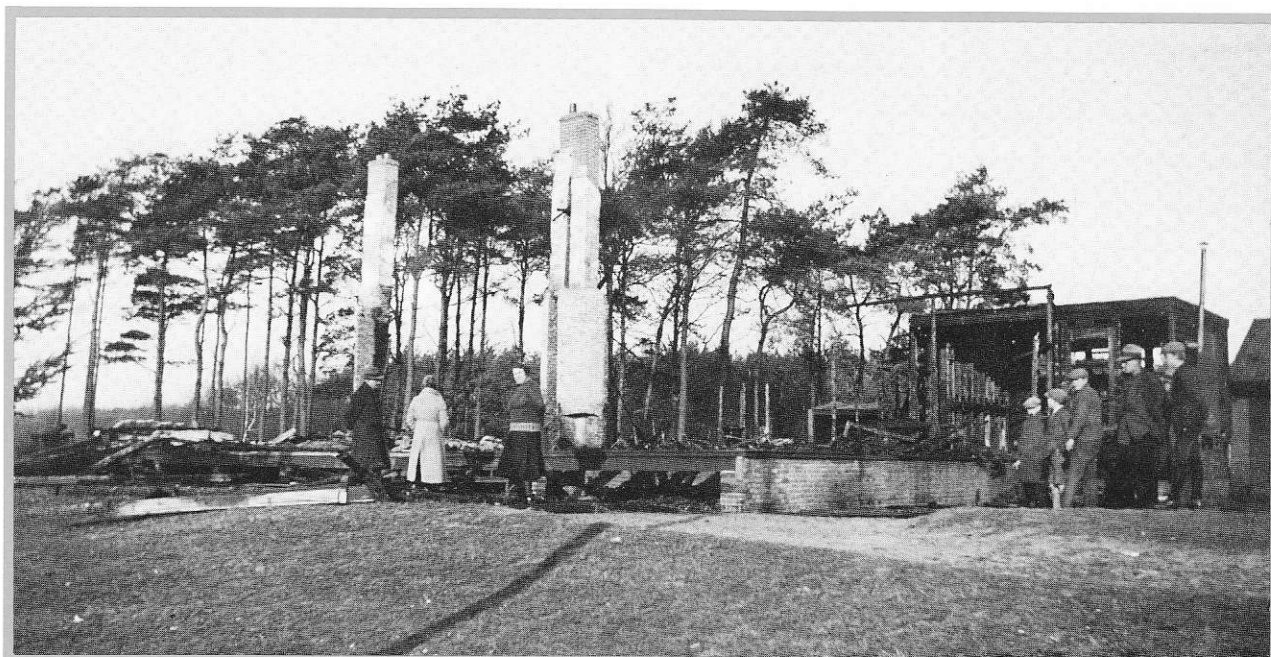
Was het vroeger een 'must', nu behoort het spelen met een caddie praktisch tot het verleden. Men zou in dit instituut een vorm van dienstverlening kunnen zien, maar een goede speler-caddie verhouding was van een intense samenwerking, en menigeen zal met dankbaarheid en vriendschappelijke gevoelens terugdenken aan menige gezamenlijke (wed)strijd.

Gelijk met ons jubileum wordt het feit herdacht, dat Chris Raven, Hemmie Raven en Bertus Koster ruim 60 jaar aan de club verbonden zijn.

CLUBHUIZEN

Het eerste clubhuis van de Hilversumsche Golf Club, dat in 1911 gereed kwam, in 1913 werd uitgebreid met o.a. de veranda, nog later met doucheruimte en een workshop voor de professional. Eind 1919 wordt het overgeplaatst van het terrein bij de Craillouse brug naar Kievitsdal. Bij de wederopbouw woei het om, schade f 600.

Op Maandag 12 December 1932 - de kachel was nog eens goed opgestookt - ging het houten clubhuis in vlammen op. Dit is wat overbleef... De bomen bleven staan en staan er nog.

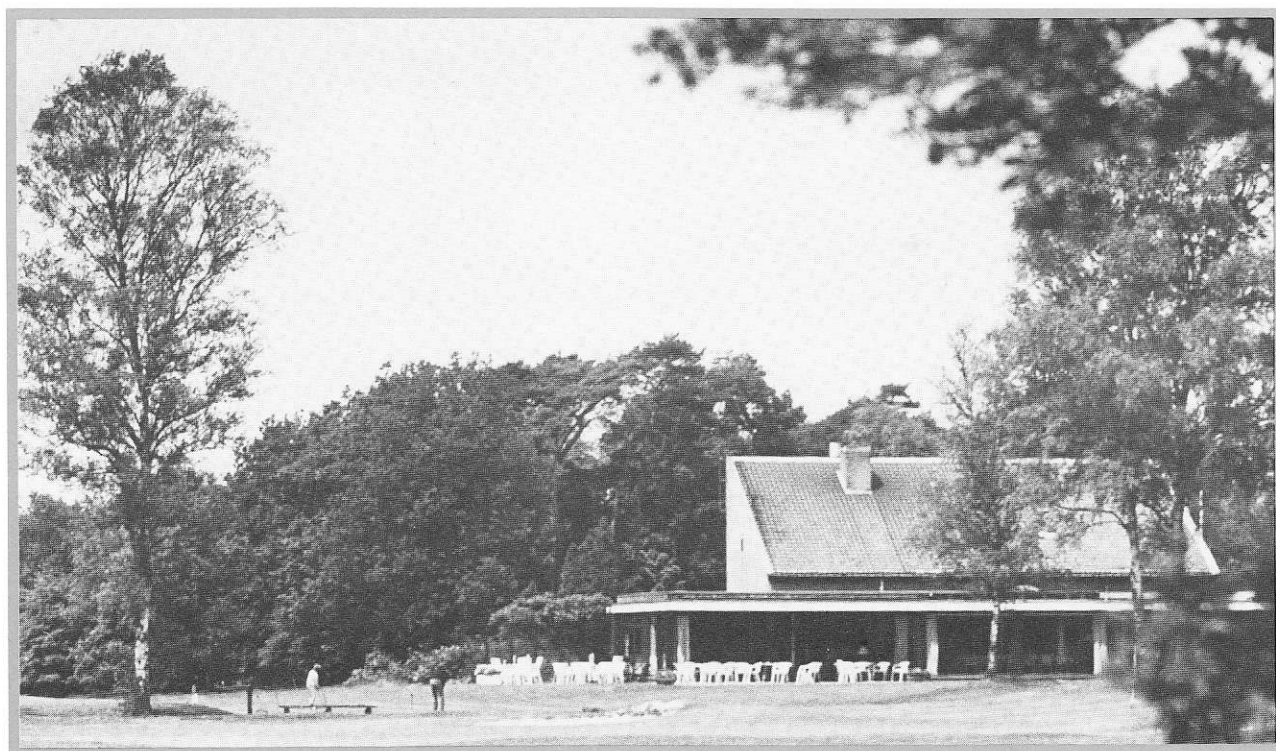
Op Zaterdag 7 Oktober 1933 werd het nieuwe clubhuis officieel geopend; architect: J. Baanders. De voordeur werd vrijwel nooit gebruikt, iedereen kwam door de achterdeur binnen.

In de nacht van 30/31 Oktober 1965 brandde ook dit clubhuis vrijwel tot de grond toe af. Nog zichtbaar is de befaamde erker, waar alleen leden mochten zitten, die daartoe speciaal waren uitgenodigd.

Het houten noodclubhuis, dat eind 1965 achter de tee van de eerste was opgetrokken en 2½ jaar dienst deed. Foto genomen op een wat regenachtige dag.

Het tegenwoordige clubhuis, ontwerp van architect H. Vriend, werd op 8 juni 1968 feestelijk geopend. Aanzicht vanaf de kant van de 18e fairway.

PIET WITTE VERTELT.....

Op Woensdag 18 Juli 1984 heeft het redactieteam ademloos in het clubhuis zitten luisteren naar hetgeen Piet Witte over zijn loopbaan te vertellen had:

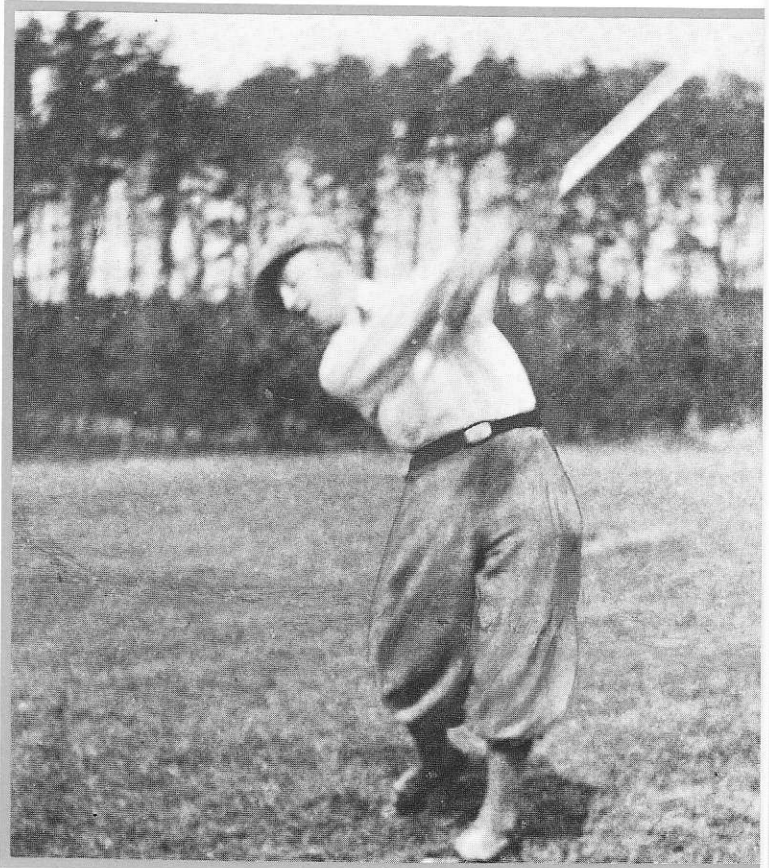
Ik ben eigenlijk bij toeval op de golf terecht gekomen. Mijn vader, die in Hilversum een sanitair-bedrijf had, moest op de Hilversumsche Golf Club een waterpomp aanleggen - ze hadden daar toen nog geen water - en toen ik op een middag uit school kwam zei mijn moeder, dat mijn vader een stuk gereedschap nodig had en of ik dat maar even op de fiets wou komen brengen. Dat was in 1921, ik was 11 jaar en had een fiets, en dat was heel wat in die tijd. Nou, ik zeg, waar ligt die Hilversumsche Golf Club en wat is dat eigenlijk? Enfin, ik ben erheen gefietst en toen ik daar zo bij mijn vader stond die aan het werk was, kwam juffrouw van den Berg, van het buffet, uit het clubhuis en vroeg of mijn vader het goed vond dat zijn zontje even meeliep met meneer Gülcher, die was toen burgemeester hier. (Diens achterachterkleinzoon Patrick Verloop speelt nu ook op Hilversum, red.)

Nou, ik met zo'n klein tasje waarin een paar stokken met van die hele dikke grips - helemaal vet waren die, want je spuugde toen altijd in je handen voor je je stok vastpakte. Enfin, we staan op de eerste tee - ze speelden met z'n drieën - en die bal wordt afgeslagen, dus ik gooi mijn tas op de grond en hol erachteraan, want ik denk: die bal moet terug - wist ik veel! Nou, ze hebben gelachen en tenslotte vertelden ze mij hoe het in elkaar zat. Enfin, we hebben zo rondgelopen, 9 holes, ik vond het zó interessant dat ik, toen we terugkwamen, aan mijn vader vroeg of hij een scherp mes voor me had, want ik wilde zelf stokken snijden.

Zo stond ik dus al gauw met een uit loofhout gesneden stok op het parkeerterrein steentjes weg te slaan, van een hoopje zand, want tees had je nog niet in die tijd. Dat deed ik voortaan elke woensdagmiddag, want ik was niet meer te houden. Een enkele keer caddiede ik dan ook. De professional Douglas Monk zag me daar zo bezig en vroeg tenslotte of ik niet bij hem in dienst wilde komen, als ik eenmaal van school was. Nou, mijn vader voelde daar niets voor, want toen ik 13 was moest ik meehelpen in de zaak. Maar mijn oudste broer, die ook in de zaak zat, vond dat mijn vader mij mijn gang moest laten gaan. Ik wou absoluut dat golfspel leren en tenslotte vonden mijn ouders het goed, en toen is mijn vader naar Monk gegaan en heeft gevraagd of er eventueel een boterham in zat, in dat golfspel.

Dus toen ik 13 was kwam ik in dienst bij Monk, en die heeft me geleerd om stokken te maken. Eerst moest ik de stokken die Monk gesneden had, schaven en polijsten, en uiteindelijk mocht ik van Monk ook zelf de koppen uitsnijden. Hij leerde me hoe ik die moest snijden, er een hoorntje in maken, enfin, je weet hoe dat is met zo'n stok, lood er in, brass plates er op, enzovoorts - ik vond het een prachtig vak. Dat heb ik zo'n 5 jaar moeten doen, in de werkplaats, en ik kreeg overdag nooit gelegenheid om te spelen. Dus ging ik 's zomers om 6 uur 's morgens oefenen, maar ik zorgde dat ik om 8 uur in de werkplaats was, want Monk kwam om ongeveer half negen. Die zag me dus nooit spelen, en als hij tegen zessen naar huis ging, ging ik weer de baan op; tussendoor ging ik nooit naar huis, ik nam een trommeltje brood mee.

Toen ik zo'n jaar of 15 was vroeg ik aan Monk me te wijzen hoe de grip eigenlijk moest zijn. Hij zei:

Piet Witte, hier 19 jaar oud, op de Hilversumsche.

'boy, you must find that out for yourself, that is the best way to learn. You bloody well go out on the course and you will see.' Ik zat altijd te lezen in dat boek van Tommy Armour, maar ja, ik begreep dat Engels niet goed en ik dacht, ik moet die taal leren. Toen ben ik les gaan nemen bij meneer Nonhebel, op de Luitgardeweg nr. 19, ik vergeet dat nooit, hij is een grote vriend van me geworden. Ik had iedere dinsdag les, in een groepje van zo'n 10 leerlingen, en ik stelde hem altijd vragen, waar de anderen dan ook van profiteerden. Toen ik een maand of twee bezig was, zei hij: 'Jij hebt er zoveel lol in dat ik je graag ook nog privé les wil geven.' Dat heb ik een half jaar gedaan, tot ik dat boek kon lezen. Uit dat boek heb ik enorm veel uitgedokterd, want ik heb nooit een les gehad van Mr. Monk.

Toen ik 17½ jaar was, Juli 1927, was het een heel hete zomer, en ik stond maar over die werkbank gebogen, te schaven en te schuren, en toen komt mister Monk binnen, zo omstreeks half drie 's middags - hij zag er schitterend uit, met een witte plusfours, prachtige kousen, witte pet op - en zegt: 'Come on boy, we are going to play 18 holes.' Nou, dat was wat voor me. Het was de allereerste keer, hij had me nog nooit zien spelen, en ik denk bij mezelf: nou zal ik je een pak slaag geven zoals je van je leven nog nooit hebt gehad. Hij ging er dan ook in met 8 en 7, ik sloeg de ene birdie na de andere. Hij zei: 'Boy, I didn't know you were so good!', en ik zei: 'You told me yourself to go out on the course and find out - and so I did.'

Elke zondagmiddag speelde Monk een vast partijtje met drie bekende spelers van de club, meneer Salberg, meneer Enthoven (de Moot) en Otto Blom, en op een middag niet lang na ons partijtje, zei Monk dat hij zich niet zo lekker voelde en of het goed was dat zijn assistent in zijn plaats speelde.

Ik vond dat natuurlijk prachtig, en ik loop naar die eerste tee. Jan Sal vroeg: 'Hoeveel bisques moet je hebben, manneke?' 'Nou', zeg ik, 'laten we maar open spelen, dat vind ik veel leuker.' Ik lootte met meneer Enthoven. Enfin, zij slaan alle drie af en ik was natuurlijk maar een niks voor ze, zo voelde ik dat zelf ook, en toen zei Otto Blom: 'Kom, zou je niet eens afslaan?' 'Nee,' zeg ik, 'want er lopen vier mensen voor me op de baan.'

'Opslaan,' zegt ie. Ik zeg 'Goed, maar op Uw verantwoording.' En ik sla glad over die vier mensen heen. Ik wist wat ik kon, want ja, ik sloeg zo'n 250 yards. Afijn, wij wonnen natuurlijk die partij. Daarna heeft Monk nooit meer meegedaan, ik moest elke zondag met ze spelen, en dat vond ik toch wel jammer want in die tijd had ik een aardig meisje, dat nu mijn vrouw is (in 1985 zijn ze 50 jaar getrouwd - red.) en anders ging ik zondagmiddag altijd om twee uur naar huis.

Tenslotte vond Monk dat ik maar moest gaan les geven. Hij had het altijd erg druk, maar hij was dan ook de enige professional. Ik dus aan het

lessen, met meneer Wagener, met Simon en Arie van der Graaf (vader van Els Langhout - red.) en al die soort oudere mensen en ik weet het niet, maar ik kreeg zo ontzettend veel lessen, zeker 12 uur per dag. En Monk had bijna geen lessen meer, maar dat vond hij prachtig, want hij stond liever in de werkplaats. Ik kreeg geloof ik f 1,50 per lesuur, en daarvan mocht ik dan twee kwartjes houden, de rest ging naar Monk. Op het laatst kreeg ik een gulden, maar ja, toen was ik al ongeveer 19 jaar.

Om les te geven moet je een pedagoog zijn. Ik stelde altijd mijn diagnose; kijken waarom iemand een bepaalde fout maakt, proberen je leerlingen op hun gemak te stellen, zodat ze vertrouwen in je krijgen en het gevoel van 'die man wil mij helpen'. Kennelijk hielp ik ze ook, want ze gingen allemaal met sprongen vooruit.

Monk had een fantastisch gevoel voor humor, je kon ontzettend met hem lachen. Op een keer kwam Mevrouw Cremers, die een jaar niet op de golf was geweest, weer bij Monk lessen en zei: 'Het spijt me dat ik zo lang niet heb kunnen komen, maar in de tussentijd heb ik een baby gekregen.' Waarop Monk zegt: 'Well, that's not my fault, Madam.' Maar hij moest wel bij het bestuur op het matje komen, want het werd hem ontzettend kwalijk genomen. En als hij de mensen les gaf en ze maakten steeds maar fouten, dan zei hij bijvoorbeeld: 'Have you been tight last night, Sir?'

Monk was een enorm goede 'clubmaker'. Wij maakten alle stokken zelf, en daar kwam dan Monk's eigen stempel op. De koppen van de ijzers kwamen uit Engeland. De shafts sneden wij uit hickory hout en de houten koppen van persimmon, een heel harde houtsoort, dat zie je tegenwoordig haast niet meer, behalve bij de echte goede McGregor houten. Je moest daarvoor heel scherpe beitels hebben. Wij maakten wel zo'n 12 stokken per week, allemaal met de hand, en dan had je natuurlijk nog een heleboel reparaties, want de mensen sloegen de stokken vaak kapot. Ik stond dan ook van 's morgens 8 tot 's middags 6 uur in die werkplaats. Daarvoor en daarna ging ik steeds oefenen. Maar moe was ik nooit, ik was niet stuk te krijgen.

Met Bernard Carp heb ik veel gespeeld, een heel goede speler (hcp 1) maar hij had geen mooie swing - ik kan hem haast nog nadoen. De beste swing had Otto Blom, die maakte 10 of 12 wiggles voordat hij sloeg. Daar werden ze allemaal gek van en ze zeiden dan: 'Zeg Otto, wanneer sla je eens?'

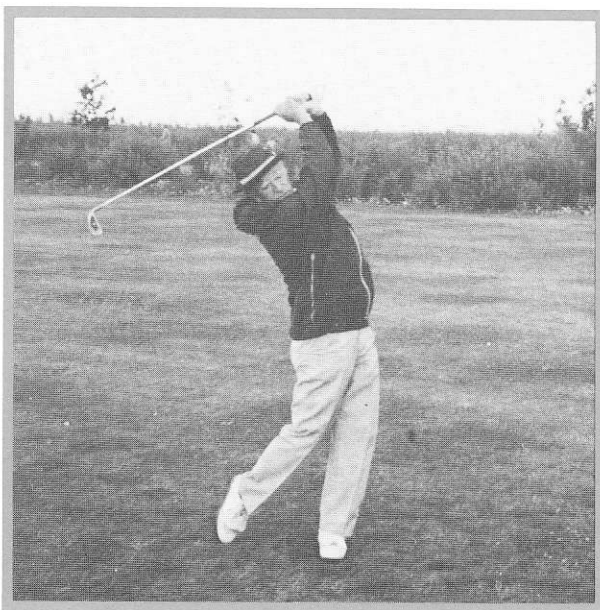
In 1929 - ik had ontzettend veel lessen en de mensen gingen goed vooruit - kwam meneer Copijn bij Monk om te vragen of ik professional wilde worden op De Dommel. Ik had daar niet zoveel zin in want ik was helemaal happy in Hilversum, maar Monk zei: 'Jongen, doe het maar, want je kunt goed les geven, je bent een goede clubmaker, je

krijgt er je eigen shop, de ballenverkoop, en ik heb het volste vertrouwen in je.'

Toen ben ik er maar gaan praten en ze boden me een geweldig bedrag zeg, f 200,- per maand, alle verkoop, lessen, geweldig! Ik dus naar De Dommel, maar ik kon helemaal niet wennen, ik was nog nooit van huis geweest, en een heimwee dat ik had! Dinsdags ging ik erheen en woensdagavond zat ik alweer op de trein naar Hilversum... Maar enfin, na een half jaar was het over. Ik werd er enorm hartelijk opgevangen en ik heb er een fantastische tijd gehad.

Ik heb dus 5 jaar op die Dommel gewerkt, van 1 Oktober 1929 tot 1 Oktober 1934, en toen had ik daar toch de beste spelers van Nederland, zoals Bib van Lanschot, Jan van Lanschot, Olivier van Zinnicq Bergman, Dick Henket, Swane... Die hadden in vijf jaar tijd 5 handicap, en er waren ook nog de nodigen van 7 en 8.

In 1934 - we zaten in de crisisjaren - kwamen ze vanuit Eindhoven vragen of ze niet de professional met De Dommel konden delen. In Eindhoven hadden ze al 7 jaar een golfclub en de laagste handicappers waren Grothe van Schellach en Lo Kalf, met 28! Vanaf 1934 fietste ik dus tussen De Dommel en Eindhoven heen en weer. Ik vond dat fantastisch: 2 shops, hard werken — wat ik altijd graag deed - en veel nieuwe vrienden. Na drie jaar stonden die heren daar op handicap 9. Van 1934 tot 1962, dat is 28 jaar, deed ik De Dommel en Eindhoven samen. Toen werd het langzamerhand wel erg druk. Eindhoven wilde mij als fulltime pro hebben, maar dat vond ik niet fatsoenlijk, want ik was bij De Dommel begonnen. Enfin, na een jaar

Piet Witte nu. Nog steeds een mooie swing.

over en weer gepraat ben ik toch bij Eindhoven gebleven.

Tijdens de oorlog - toen lag immers alles zo'n beetje plat - heb ik drie jaar lang ook nog Toxandria erbij gedaan - alles op de fiets. Als ik naar Valkenswaard moest ging ik om 7 uur 's morgens weg en arriveerde daar om half 10 - 48 kilometer - dat is vlug rijden! Toxandria was 39 kilometer en De Dommel maar 8. Drie jaar lang, zonder één dag vrij. Ik had een ontzettend goede fiets met drie versnellingen, en ik dacht, die moet niet door de Duitsers worden ingepikt. Daarom ben ik toen naar de commissaris van Politie gegaan in Vught - ze zeiden dat hij NSB'er was, maar dat weet ik niet zeker - en heb hem verteld wie ik was en wat ik deed en hem om een pasje gevraagd - en dat heb ik gekregen. Dat was maar goed ook, want ze hebben me die fiets vaak willen afpakken.

De eerste wedstrijd die ik in het buitenland speelde, was de British Open in 1934, in Sandwich, Engeland. Dag in, dag uit lag ik daar in het gras te kijken hoe al die kerels gingen oefenen. Op een keer vroeg Henry Cotton mij waar ik vandaan kwam en zo, en toen nodigde hij mij uit om negen holes te spelen. Dat was een hele eer (hij won de Cup dat jaar) en na afloop van ons rondje stelde hij me aan al die grote golfers voor: Walter Hagen, Gene Sarazan enzovoort.

Toen de Engelsen Eindhoven hadden bevrijd en de golfclub 'bezetten', heeft de grote professional Dai Rees, die als chauffeur van Generaal Harry Broadhurst meekwam, in mijn shop geslapen - die kende ik al van vroeger.

Vijf keer heb ik in de World Cup meegespeeld; driemaal met Gerard de Wit, een keer met Joop Rühl, en met Jan Oudendorp, de eerste keer was in 1954, in Montreal, Canada. De vierde keer in Washington. Daar hebben we nog een groot diner gehad met Eisenhower en Nixon, en toen heeft Nixon wel 20 minuten aan onze Hollandse tafel doorgebracht.

De laatste keer was in 1962, in Argentinië, toen was ik 52 jaar oud en ik had in Holland net een belangrijke wedstrijd gewonnen. Maar ik zei tegen Snouck Hurgronje, toen Voorzitter van het N.G.F., dat ik vond dat ze beter een jongere speler konden uitzenden, Martin Roessink of Pinky, maar hij zei dat die mij dan eerst maar eens moesten verslaan....

Toen ik in 1974 bij de Eindhovense vertrok omdat ik 65 jaar werd, hebben ze mij een onvoorstelbaar groots afscheidsfeest gegeven. (Door H.M. de Koningin werd hij toen benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau - red.)

Ik heb in de loop van de jaren ontzettend veel mensen ontmoet, heel veel goede vrienden gemaakt, soms heel erg hard gewerkt - maar als ik opnieuw zou moeten beginnen, zou ik het allemaal zo wéér doen.

WIE WAREN ONZE PROFESSIONALS?

Edward John Hill

In de algemene vergadering van 27 Maart 1913 werd tot zijn aanstelling besloten. Het tarief voor een les van een uur werd vastgesteld op f 1,-. Na een ziekte van een jaar vertrok hij naar Engeland en bij besluit van de algemene vergadering van 1 November 1923 werd hij als ontslagen beschouwd.

Douglas Monk

Hij werd in December 1923 als head pro aangetrokken. Bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog ging hij terug naar Engeland, vanwaar hij op 1 Januari 1946 weer naar Hilversum terugkeerde. Hij bleef tot zijn pensionering in 1957 in functie.

Joop Rühl

Kwam in April 1941 eerst als tijdelijk professional, vervolgens werd hij full pro aangezien Monk in de oorlog naar Engeland was teruggegaan. Maart 1948 stapte hij over naar de Kennemer Golf & Country Club.

Gerard de Wit

Op 1 December 1957 volgt hij Monk op als head professional. Een echte playing pro, die in de loop der jaren 28 officiële titels bij elkaar golfde en bovendien 5

maal en daarmee definitief winnaar werd van de Maple Leaf Cup.

Bob Lanyon

Hij volgt in April 1966 Gerard de Wit op als eerste professional en blijft tot 1 Augustus 1972.

André van Pinxten

Augustus 1972 neemt hij de plaats in van Bob Lanyon, maar in September 1975 vertrekt de zo populaire 'Pinky' naar Wittem.

Roy Cattell

Komt in Maart 1975 als head pro naar Hilversum en anno 1985 is hij nog steeds aan de club verbonden.

John Woof

Hij is van Maart 1980 tot Juli 1983 full professional bij de H.G.C. en vertrekt dan naar de Golfclub Kleiburg.

Donald Armour

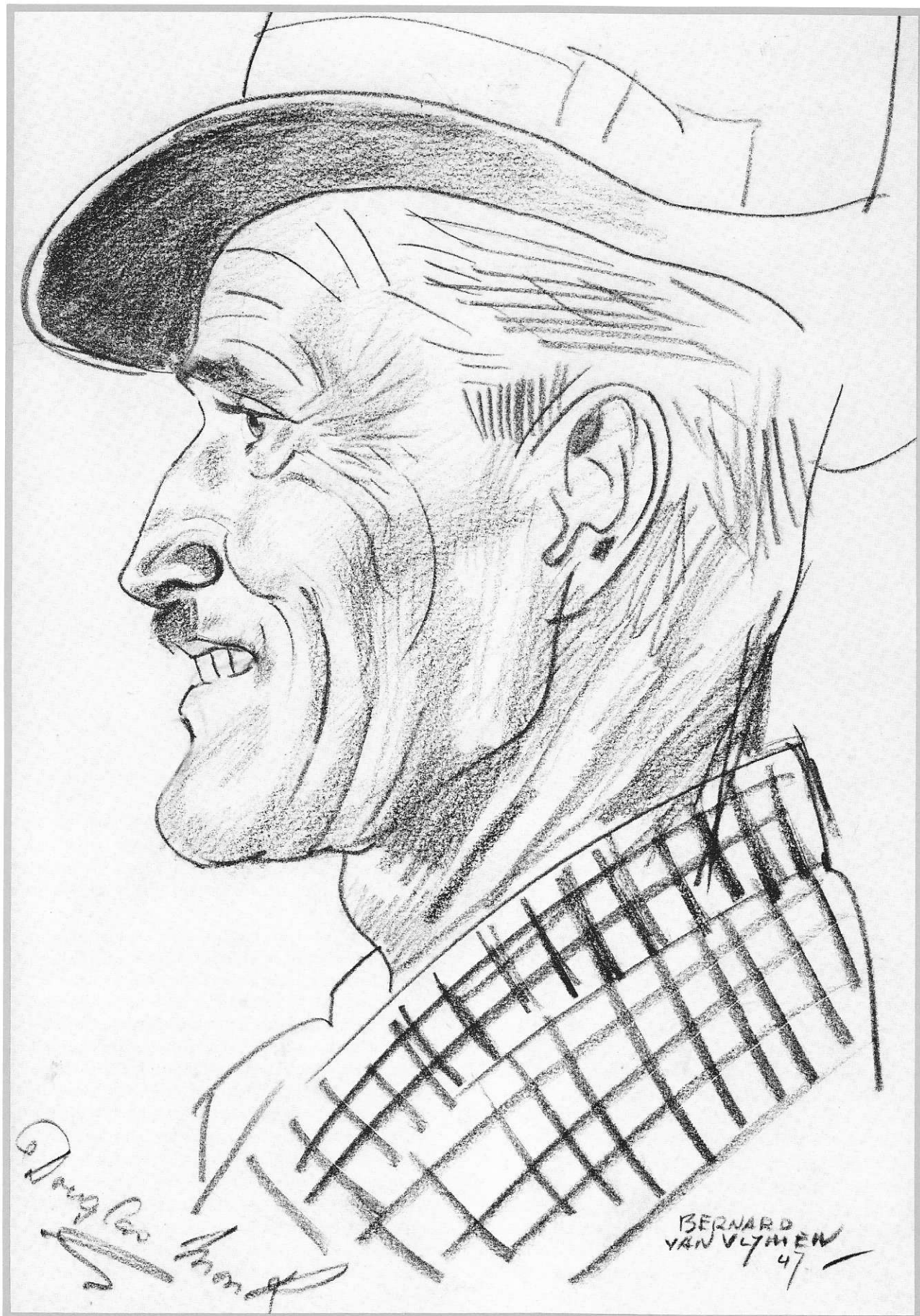
In April 1984 komt hij als head professional naar Hilversum, en wij hopen dat hij hier nog lang moge blijven!

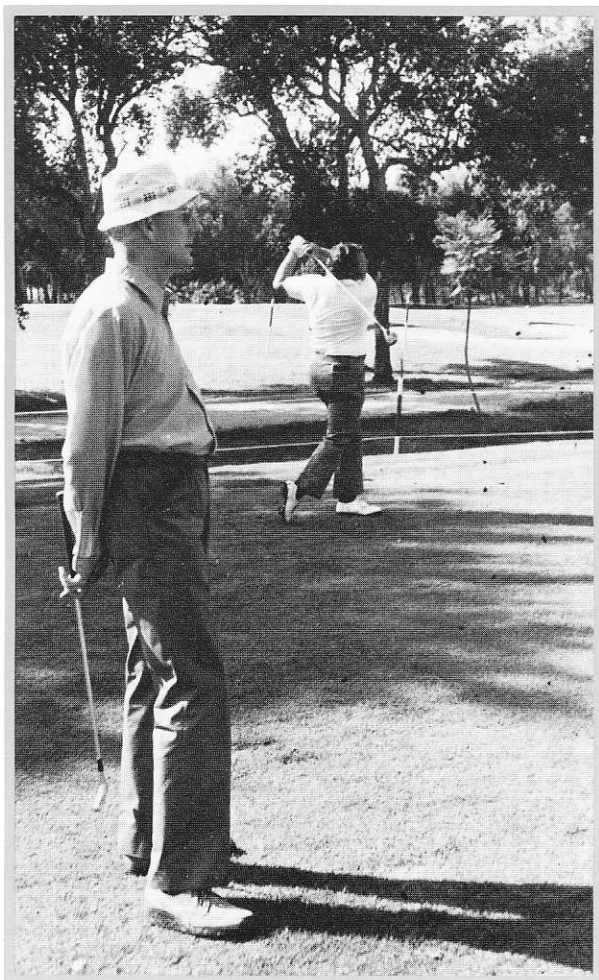

Monk in gezelschap van de professionals die hem in zijn lange loopbaan op de Hilversumsche assisteerden. V.l.n.r. G. Pennington (1951-57), A. James (1948-51), J. Rühl (1940-48), G. Dorrestein (1929-48), P. Witte (1924-29), Douglas Monk (1923-57).

Onze professionals anno 1985: Svenn Muts, Donald Armour, Roy Cattell, Gary Davidson.

Godard van Reede in wat officieel te boek staat als de karakteristieke ruststand van een champion golfer.

Joan Dudok van Heel op de tee van de toenmalige 8ste (nu 17de) hole van Amsterdam, tijdens de finale van het Internationaal Amateur Kampioenschap 1955.

DE KAMPIOENEN

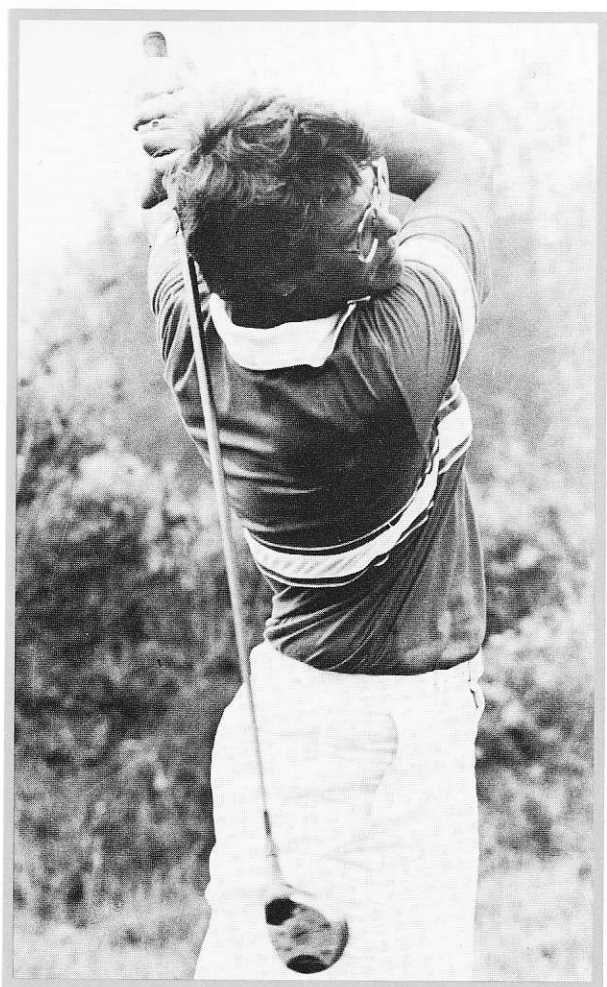
De Hilversumsche Golf Club had en heeft onder zijn leden een aantal zeer goede golfers. Bij de heren werden nationale kampioenschappen gewonnen door Bernard Carp, Robbie van Erven Dorens, Jan Salberg Jr. en laatstelijk Allaert Roland Holst. De échte uitschieters waren echter Godard van Reede en Joan Dudok van Heel, die beiden vele malen clubkampioen werden en ieder 15 nationale en internationale titels bijeen golfdon.

Door de dames die in Hilversum speelden en spelen, werden nationale kampioenschappen gewonnen door Eefje Roelants-Veltman, Bep Gülcher-Jonckheer en Nan Croockewit-Roland Holst. Jarenlang betwisten de zusters Toet en Nettie Brouwer elkaar het clubkampioenschap. Maar de grote kampioene was en is nog steeds

Alice Janmaat, met maar liefst 32 officiële titels op haar naam!

Godard van Reede - 15 titels

- 1939 - Nationaal Jeugd Kampioenschap
- 1941 - Nationale Jeugdwedstrijd
- 1942 - " "
- 1943 - " "
- 1943 - Nationale Wedstrijd Heren
- 1944 - " "
- 1948 - Nationaal Jeugd Kampioenschap
- 1948 - Nationaal Amateur Kampioenschap
- 1973 - Internationaal Amateur Kampioenschap
- 1978 - Senioren Kampioenschap
- 1979 - " "
- 1980 - " "
- 1981 - " "

De swing van superkampioene Alice Janmaat.

1960 - Nationaal Kampioenschap Matchplay
1960 - Nationaal Kampioenschap Strokeplay
(in 1960 ingevoerd)

1961 - " " "
1962 - " " "
1963 - " " "
1963 - Nationaal Kampioenschap Matchplay
1965 - " " "
1967 - " " "
1983 - Senioren Kampioenschap

Tussen 1949 en 1963 werd hij 9 maal Winterkampioen, d.w.z. winnaar van een serie winterwedstrijden over 144 holes. Met Diana Oxley won hij in 1968 de Worplesdon Mixed Foursomes. Van 1946 tot 1971 heeft hij voor Nederland gespeeld. Evenals Godard van Reede was hij vele malen clubkampioen van Hilversum.

Alice Janmaat - 32 titels

1965 - Nationaal Jeugd Kampioenschap
1966 - " " "
1967 - Nationaal Kampioenschap Strokeplay
1973 - " " "
1974 - " " "
1977 - " " "
1979 - " " "
1980 - " " "
1981 - " " "
1982 - " " "
1983 - " " "
1984 - " " "

1967 - Nationaal Kampioenschap Matchplay
1974 - " " "
1975 - " " "
1977 - " " "
1981 - " " "
1983 - " " "

1974 - Int. Amateur Kampioenschap Strokeplay
1978 - " " "
1981 - " " "
1982 - " " "

1968 - Int. Amateur Kampioenschap Matchplay
1970 - " " "
1973 - " " "
1974 - " " "
1976 - " " "
1977 - " " "
1982 - " " "
1983 - " " "
1984 - " " "

1974 - Int. Amateur kampioenschap Luxemburg

Bovendien won zij 10 maal de Aanmoedigingswedstrijden:
1968-1972-1974-1975-1977-1978-1979-
1981-1983-1984. Liefst acht keer werd zij uitgeroepen tot Golfster van het Jaar!

1982 - Senioren Kampioenschap
1984 - " " "

Godard van Reede, die van 1950 tot in de jaren zestig niet golf speelde, werd voorts in 1969 Superkampioen (Kampioenschap van Clubkampioenen) en won het Senioren Kampioenschap Matchplay in 1983 en 1984. Tijdens de oorlog werden de Kampioenschappen onder andere benamingen verspeeld.

Joan Dudok van Heel - 15 titels

1950 - Nationaal Kampioenschap Matchplay
1952 - " " "
1952 - Internationaal Amateur Kampioenschap
1953 - " " "
1955 - " " "
1959 - Nationaal Kampioenschap Matchplay

DUTCH INTERNATIONAL OPEN CHAMPIONSHIP

Het 'Open' werd in 1912 voor het eerst in Holland op de Haagse Golf gespeeld. Twaalf maal heeft het op de Hilversumse course plaatsgevonden, voorheen over 36 holes, later over 72 holes, behalve in 1974 toen de laatste ronde wegens overdadige regen moest worden gestaakt - sommige greens waren ondergelopen.

1923 - winnaar H. Burrows - 153 over 36 holes

1929 - J.J. Taylor - 153 over 36 holes

1936 - F. van Donck - 285 over 72 holes

1946 - F. van Donck - 290 over 72 holes

1948 - C.S. Denny - 290 over 72 holes

1952 - C.S. Denny - 284 over 72 holes

1957 - J.R.M. Jacobs - 284 over 72 holes

1962 - B. Huggett - 274 over 72 holes

1968 - J. Cockin - 292 over 72 holes

1974 - B. Barnes - 211 over 54 holes

1975 - H. Baiocchi - 279 over 72 holes

1980 - S. Ballesteros - 280 over 72 holes;
baanrecord 65!

In 1929 werd voor het Open een tent bij het clubhuis geplaatst om de professionals onder te brengen. Hier een groep leden bijeen met op de voorgrond zittend, o.a. Jane Salberg, de meisjes Joanita en Asta Lee, midden met bril Cas Wagener, rechts Els Immink en haar broer Bram. Staande 2e van links Bram Mendes de Leon met naast hem het echtpaar Scheltema en Jonne Kalff, links naast het boompje Han de Bruyn Kops, rechts daarvan met rouwband Voorzitter Trudus van den Wall Bake. Geheel rechts: Dolf Enthoven en Jan Salberg met vóór hen Gerard Heukensfeldt Slaghek; voorts het echtpaar Looman en (met wit haar) de latere Voorzitter Thijssen. Geknield: Nel Fabius.

Rob Weyerman (non-playing captain) met v.l.n.r. Karel-Frans van Helbergen, Friso van Oranje, Jan Herman de Bièvre, Ben Ebbinge, Erik Huyskes, Dante Weyerman, Wouter de Bruyn Kops, Maarten Bosch.

DE JEUGD

Voorjaar 1941 werd voor het eerst op Hilversum een landelijk juniorenweekend georganiseerd - door spelers die nu alweer tot de veteranen behoren...

De oorspronkelijke Nationale Herfst Mixed Foursome Touw Vlaggenwedstrijd, in 1950 opgezet door Barend de Meyere en Jaap Nienhuys, werd allengs alom bekend als de Houtje-Touwtje wedstrijd voor jeugd-veteranen vanaf 26 jaar - die op 23 December 1953 werden opgericht door Barend de Meyere en Pieter Fortuin.

In 1955 werd deze wedstrijd voor het eerst van alle tees tegelijk gestart.

De Asterix competitie ontstond, de Getting to Know wedstrijd was een junioreninitiatief, en allengs kwam de jeugd in steeds grotere getale opzetten.

Er werd in gezamenlijk verband, onder leiding van professionals, getraind en steeds vaker waren het de jongeren, die het clubkampioenschap in de wacht sleepten.

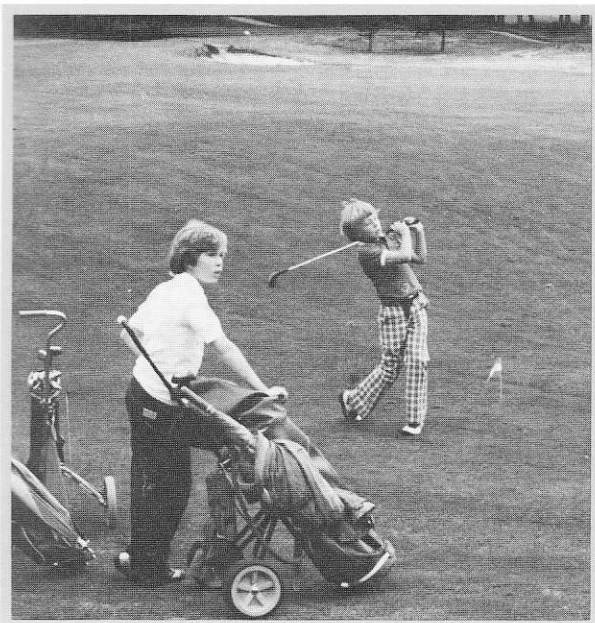
De Mini's in 1978, met Maud Slob en Diny Harmsen, bij de 10de tee. V.l.n.r.: Bob Harmsen, Sashia Odufre, Friso van Oranje, Mikel van Vreeswijk, Bart Goossens en Evert-Jan Slob.

Begin 1978 nam Diny Harmsen het initiatief om een groepje van heel jonge golfertjes samen te trainen en vertrouwd te maken met alle aspecten van het golfspel. Zij deed dit samen met Maud Slob en in onderstaande foto ziet U hen met deze aspirant-cracks tezamen.

Binnen een jaar hadden de meesten reeds een

officiële handicap en in 1983 maakte Friso van Oranje deel uit van het A-team (max,hcp 14) dat de landelijke jeugdcompetitie won.

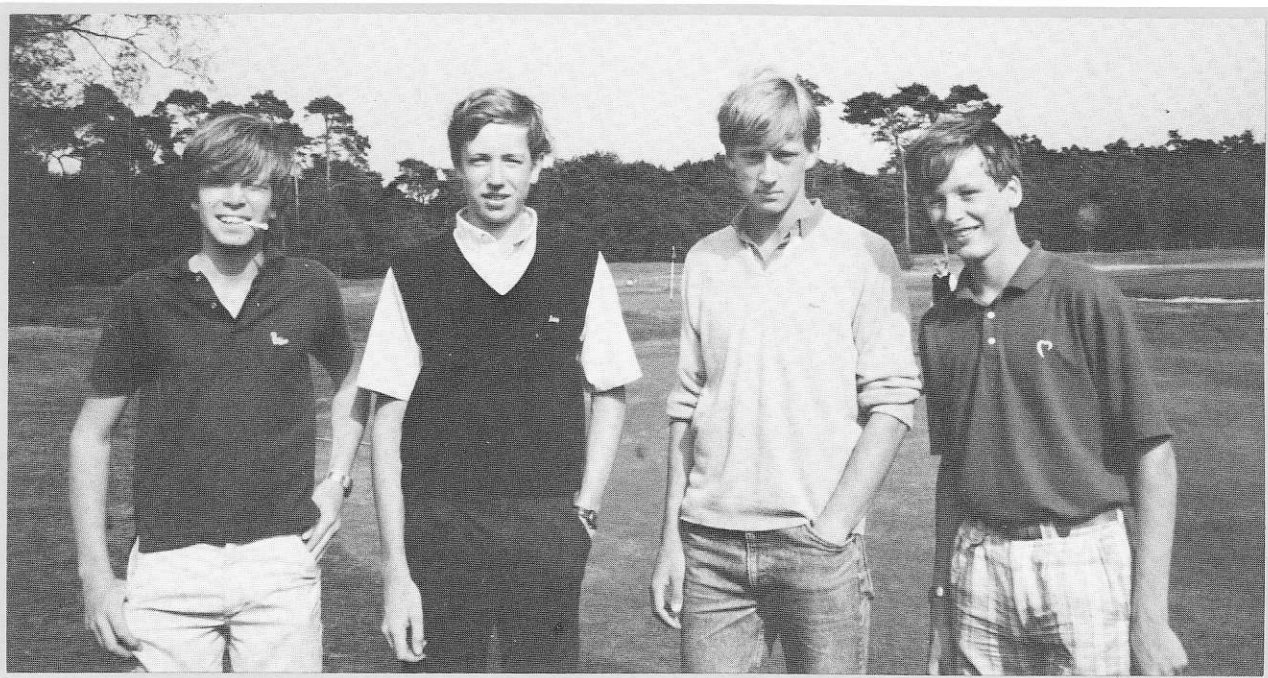
En uit deze groep werd een jaar later, in 1984, Wouter de Bruyn Kops clubkampioen, terwijl zijn moeder Marjolein het dameskampioenschap won.

Een jaar later spelen Friso en Bob tijdens de Golfweek mee in de Cross Country.

Moeder Marjolein de Bruyn Kops-Dekker en zoon Wouter, beiden kampioen van Hilversum, 1984.

Juni 1982: v.l.n.r. Bob Harmsen, Bernt Kok, Mark de Bièvre, Hein Philipse.